

ΠΑΡΟΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Ταξ. Γραφείο
Κ.Ε.Μ.Π.Λ.Θ.
Αριθμός Άδειας
4036

ΕΛΤΑ
Hellenic Post

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1856/2004 ΚΕΜΠΑ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 2355

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.)
Ίω. Γενναδίου 14 115-21 Αθήναι
Τηλ. 210-72.72.253. Fax: 210-72.72.251
ISSN 1105-7203

Κάποιες πληγές
δεν κλείνουν από μόνες τους.
5 χρόνια τώρα προσπαθούμε να τις επουλώνουμε.

© karamella

5 χρόνια φροντίδα, 5 χρόνια ανθρωπιά. Αυτός είναι ο απολογισμός μας.
Με 15.000 τόνους ανθρωπιστικής βοήθειας σε διεθνείς κρίσεις και 7 στέγες
για ευπαθείς κοινωνικές ομάδες στην Ελλάδα, προσφέρουμε ζεστασιά και θαλπωρή
στους συνανθρώπους μας. Μπορείς κι εσύ να συμβάλεις στην προσπάθειά μας.
Να χτίσεις μαζί μας άλλο ένα σπίτι, αυτή τη φορά για τετραπληγικά παιδιά.
Κάθε συμβολή υλική ή ηθική είναι σημαντική.
Τραπεζικοί Λογαριασμοί: Πειραιώς: 5054018129257, Eurobank: 0530200156646.
Αίθη: 188002002000802, Κύπρου: 16000226
Όλοι μαζί θα στεγάσουμε τις ελπίδες των παιδιών και
θα συνεχίσουμε να επουλώνουμε όσες περισσότερες πληγές μπορούμε!

www.solidarity.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

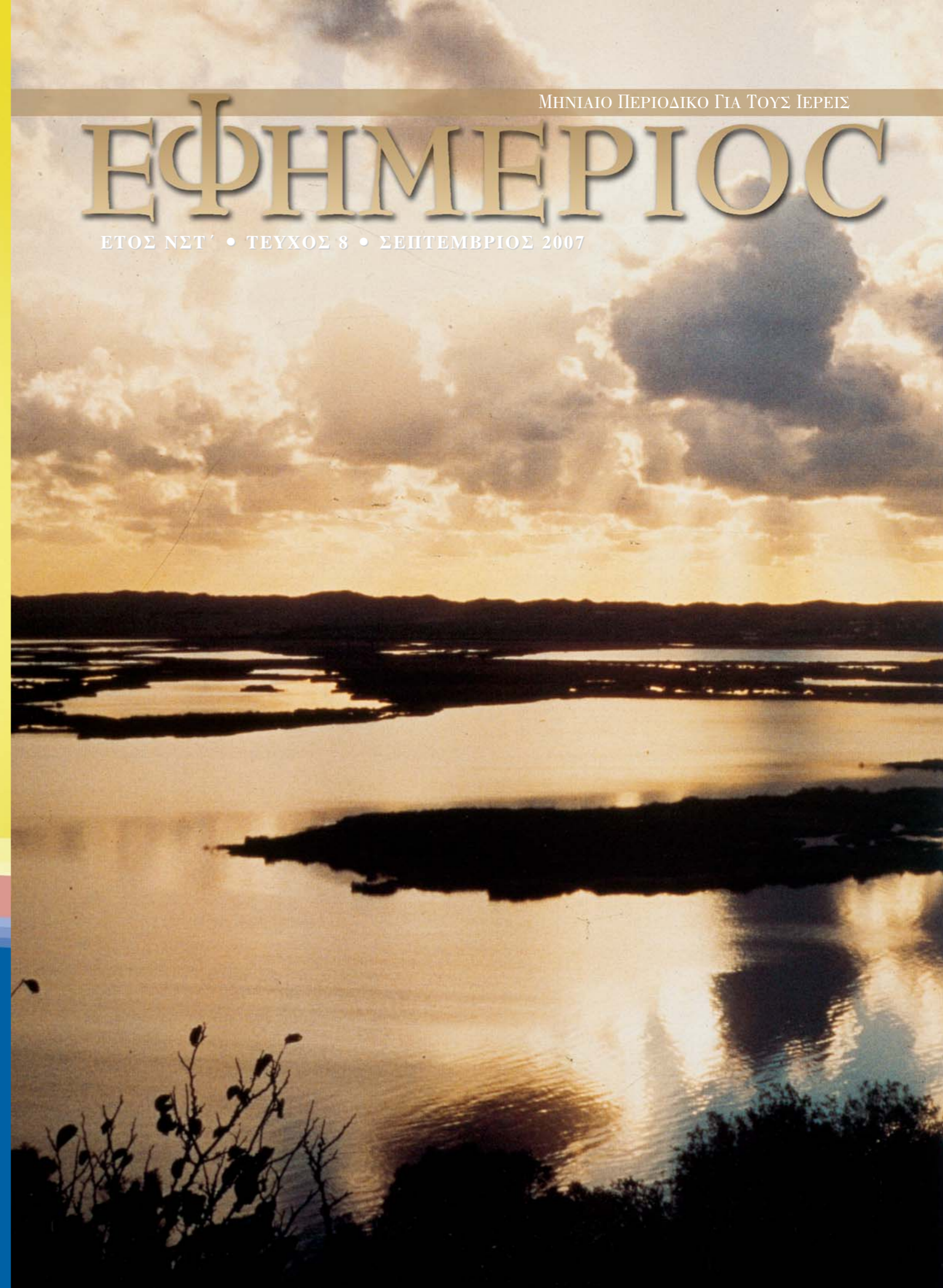
© karamella

ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ
Μ.Κ.Ο. ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΓΓΑΛΙΑΖΟΥΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΙΕΡΕΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ ΝΣΤ' • ΤΕΥΧΟΣ 8 • ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2007

ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

Μηνιαίο περιοδικό για τους ιερείς

Ιωάννου Γενναδίου 14, 115 21 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: 210 72.72.234, Fax: 210 72.72.247
e-mail «Εφημερίου»: lhatzifoti@hotmail.com

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ
του Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης
Ἑλλάδος κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:
Κλάδος Ἐκδόσεων
τῆς Μορφωτικῆς καὶ Ἐπικοινωνιακῆς
Υπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ:
Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου
Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης
Ἰασίου 1, 11521 Ἀθήνα

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΔΟΣΕΩΣ:
Λίτσα Ἰ. Χατζηφώτη

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ:
Σωκράτης Μαυρογόνατος
Ἰασίου 1, 11521 Ἀθήνα

Στοιχειοθεσία - Ἐκτύπωση - Βιβλιοδεσία
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἰασίου 1 - 115 21 Ἀθήνα
Τηλ.: 210-7272.356 - Fax 210-7272.380
http://www.apostoliki-diakonia.gr

ΕΞΟΦΥΛΛΟ: Ἡ φωτογραφία τοῦ ἐξωφύλλου, ἂν ἰδωθεῖ ἀπὸ μακριά, ἴσως νὰ ἀνακαλέσει τὶς εἰκόνες ποὺ ὅλο αὐτὸ τὸ καλοκαίρι ἔδειχναν τὴν καταστροφή ποὺ ἐπληξε τὴν Ἑλλάδα. Εἶναι, ὅμως, μιὰ πανοραμικὴ ἀποψη τοῦ ὑγρότοπου τῆς Ροδιᾶς στὸν Ἀμβρακικὸ κόλπο σὲ ἓνα ἀσύλληπτης ὀμορφιάς ἡλιοβασίλεμα. Πολλὰ λέγονται γιὰ τὴν προσπάθεια νὰ ἀποκατασταθοῦν οἱ ζημιές ἀπὸ τὶς πυρκαϊές καὶ εἶναι εὐχὴ ὅλων. Ἄς μὴν ξεχνᾶμε, πάντως, ὅτι ἡ πρόληψη εἶναι ἡ καλύτερη θεραπεία καὶ τὰ παθήματα ἄς γίνονται μαθήματα γιὰ ἓνα καλύτερο αὐριο ὅλων. Ἡ φωτογραφία εἶναι ἀπὸ τὴν ἔκδοση τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς «Ἑλληνικοὶ Ὑγρότοποι».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὸ καλοκαίρι τῆς ὀδύνης	σελ. 2-3
«Τάλεντ σόου» διαρκείας Ἀρχιμ. Γρηγορίου Γ. Λίτσα	σελ. 5
Ὁ ὑγρότοπος τῆς Ροδιᾶς καὶ ἡ Ἱ.Μ. Προφήτου Ἡλιοῦ Πρεβέζης Λίτσας Ἰ. Χατζηφώτη	σελ. 6-7
Συμβαίνουν - Συνέβησαν - Θὰ Συμβοῦν	σελ. 8-13
Προϋποθέσεις ἀποδοχῆς τοῦ Θεοῦ Λόγου κατὰ τὸν ἱ. Χρυσόστομο (Γ')	
Ἀρχιμ. Νικοδήμου Κανσίσογλου	σελ. 14-15
Οἱ ἱεροὶ κανόνες, θεόπνευστοι ἢ θεῖοι; Παναγιώτου Μπούμη	σελ. 16-17
Τὸ θαῦμα τῆς διαβάσεως τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης καὶ ἡ μινωϊκὴ ἔκρηξη τοῦ ἡφαστείου τῆς Θήρας Ἀθανασίου Ἰ. Δεληκοστοπούλου	σελ. 18-19
Ὁ π. Νικόλαος Καραπαπαδάκης (Γ')	
Ἐπισκόπου Βελεστίνου Δαμασκηνοῦ	σελ. 20-21
Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καὶ οἰκολογία Ἀλεξάνδρου Μ. Σταυροπούλου	σελ. 22-23
«Σκέψου σφαιρικά, δρᾶσε τοπικά» Πρωτοπρ. Βασιλείου Θερμοῦ	σελ. 24-25
Τὸ Εὐαγγελικὸ Ἀνάγνωσμα τῆς ἑορτῆς τῆς Τιμίας Σκέπης Διονυσίου Ἀνατολικιώτου	σελ. 26
Τὸ Βῆμα τῶν Ἀναγνωστῶν	σελ. 23-25
Εἰδήσεις καὶ Σχόλια Κωνσταντίνου Χολέβα	σελ. 27-28
Βιβλιο-Δισκο-παρουσιάσεις	σελ. 29
Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ: Ἀρχιμ. Καλλινίκου Γεωργάτου	σελ. 30
Φωτογραφικὰ Στιγμιότυπα	σελ. 31

Μήνυμα τοῦ Μακαριωτάτου
γιὰ τὶς πυρκαϊές

«Παρακολουθῶ ἐναγωνίως ἐκ τοῦ μακρόθεν τὶς δραματικὲς σκηνές ποὺ ἐκτυλίσσονται στὶς φλεγόμενες περιοχές τῆς Πατριδος μας, ὅπου ὁ φυσικὸς μας δασικὸς πλοῦτος καταστρέφεται, περιουσίες πτωχῶν ἀνθρώπων καὶ κατοικίες γίνονται παρανάλωμα τοῦ πυρὸς καὶ ἰδίως ἀνθρώπινες ζωὲς θυσιάζονται. Αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκη νὰ ἐκφράσω τὴ βαθύτατη θλίψη ἀπὸ τὴν ὁποία διακατέχομαι, γι' αὐτὴ τὴ συνεχιζόμενη κατάρτα τῆς καταστροφῆς καὶ παράλληλα νὰ διαβεβαιώσω ὅτι προσεύχομαι γιὰ τὴν ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς τῶν ἀθῶων θυμάτων, συμπαριστάμενος ἀπὸ μακριὰ στοὺς συγγενεῖς τους. Εἶθε νὰ σταματήσει ἐδῶ ἡ λαίλαπα τῆς φωτιᾶς καὶ νὰ ἀφεθεῖ ὁ τόπος ἡσυχος νὰ συνεχίσει τὴν εἰρηνικὴ του πορεία».

Εὐχὴ ποὺ συνέθεσε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστόδουλος γιὰ τὴν κατάπαυση τῶν πυρκαϊῶν

Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς καὶ Σωτὴρ μας. Τούτῃ τὴν ὥρα τῆς μεγάλης δοκιμασίας ποὺ διέρχεται ὁ τόπος μας ἐξ αἰτίας τῶν πυρκαϊῶν ποὺ κατακαίουν τὸν φυσικὸ μας πλοῦτο, καταστρέφουν περιουσίες καὶ ἀφαιροῦν ἀνθρώπινες ζωές, αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκη νὰ καταφύγουμε στὴ βοήθειά Σου, ζητώντας τὸ ἔλεός Σου γιὰ τὴ σωτηρία μας. Σὺ, Κύριε, διεφύλαξες ἀπὸ τὴ φωτιὰ τοὺς Ἁγίους Τρεῖς Παῖδας, καὶ πολλοὺς Ἁγίους Μάρτυρες Σου ἐδόξασες, ὅταν διέταξες νὰ μὴ τοὺς ἐγγίσουν οἱ φλόγες τῆς καμίνου καὶ τὰ πεπυρακτωμένα σίδηρα τῶν βασανιστῶν τους.

Κατάπαυσε, Κύριε, τοὺς ἰσχυροὺς ἀνέμους ποὺ πολλαπλασιάζουν τὴν καταστρεπτικὴ δύναμη τῆς φωτιᾶς καὶ ἐνίσχυσε τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἔχουν ὡς καθῆκον τοὺς τὴν ἀντιμετώπισή της. Δῶσε δύναμη καρτερίας σ' ἐκείνους ποὺ ἐπλήγησαν καὶ ἔχασαν τὶς περιουσίες τους, καὶ παρηγόρησε ἐκείνους ποὺ εἶχαν στὴν οἰκογένειά τους θύματα. Ἡ Ἐκκλησία μας προσεύχεται γι' αὐτοὺς ποὺ ἔχασαν τὴ ζωὴ τους καὶ γιὰ τὴν ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς τους. Ὑπῆρξαν ἀθῶα θύματα μιᾶς δραματικῆς τραγωδίας ποὺ ἔχει βυθίσει στὸ πένθος ὅλους μας.

Δὲν γνωρίζουμε, Κύριε, τὶς αἰτίες αὐτῶν τῶν πυρκαϊῶν. Ἄλλ' εἶτε αὐτὲς ὀφείλονται στὸν καύσωνα ἢ σὲ ἀμελεῖ ἑνέργεια ἀνθρώπου, συγχώρησε τοὺς ἀμελεῖς καὶ διάσωσε τὸν λαόν Σου καὶ τὴν κληρονομίαν Σου ἀπὸ τὴν ἀπειλή, ἀπὸ τυχὸν συνέχιση τῆς καταστροφῆς καὶ ἀπὸ ἀναζωπύρηση τῶν ἐστιῶν. Ἐάν, ὅμως, οἱ φωτιές ὀφείλονται σὲ δόλια ἐνέργεια ἐμπρηστῶν, τότε, Κύριε, στείλε τὴ δίκαιη ὀργή Σου ἐπάνω τους καὶ τιμώρησέ τους παραδειγματικά γιὰ τὸ ἔγκλημα ποὺ θεληματικὰ διέπραξαν σὲ βάρος ὅλου τοῦ λαοῦ μας καὶ τῆς Δημιουργίας Σου.

Κύριε, εἴμεθα ἁμαρτωλοὶ καὶ ὁμολογοῦμε τὰ πάθη μας. Ὅμως, Κύριε, «Σοὶ μόνω ἁμαρτάνομεν ἀλλὰ καὶ σοὶ μόνω λατρεύομεν». Ἀναγνωρίζουμε τὰ λάθη μας καὶ μετανοοῦμε γι' αὐτὰ μὲ δάκρυα. Συγχώρησέ μας τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ δίδαξέ μας τὰ δικαιώματά Σου. Σ' αὐτὴ τὴ δύσκολη ὥρα μὲ τὸ εὐλογημένο χέρι Σου σκέπασέ μας καὶ προστατεύσε τὸν τόπο μας, ρῦσαι μας ἀπὸ πάσης περιστάσεως καὶ ξαναδῶσε μας τὴ χαρὰ τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς ἀσφάλειας. Πρεσβεντές μας ἐπικαλούμεθα τὴν Πάναγνη Μητέρα Σου καὶ ὅλους τοὺς Ἁγίους Σου. Ἀμήν.

ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΓΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΣΤΟΥΣ ΠΥΡΟΠΑΘΕΙΣ

Τήν θλίψη της εξέφρασε ή Δ.Ι.Σ. για τις καταστροφικές πυρκαϊές που άφησαν χαίνουσες πληγές σε όλο το σώμα του Έλληνισμού και καλεί όλους τους Χριστιανούς να εντείουν τις προσευχές τους ώστε γρήγορα να παρηγορήσει ο Κύριος Ίησούς Χριστός όσους ένωσαν ψυχικό και σωματικό πόνο κατά τις ημέρες αυτές. Ο Σεβ. Σισανίου και Σιατίστης κ. Παύλος παρουσίασε στη Δ.Ι.Σ. Έκθεση με λεπτομερείς περιγραφές και καταγραφές των ζημιών που υπέστησαν οι συνάνθρωποί μας στην Πελοπόννησο και στη Στερεά Ελλάδα κατά τις πρόσφατες πυρκαϊές. Ζημιές ψυχικές από το θάνατο προσφιλών προσώπων τους, ζημιές στις κατοικίες και στους Ίερούς Ναούς, στις αγροτικές περιουσίες καθώς και ζημιές στον ευρύτερο δασικό και φυσικό πλούτο των περιοχών αυτών. Ο Σεβ. ως Μέλος της Συνοδικής Αντιπροσωπείας, αποτελούμενης από τον Αντιπρόεδρο της Γερας Συνοδου Σεβ. Λαγκαδά κ. Σπυρίδωνα και τον Γραμματέα της Σ. Ε. Κοινωνικής Προνοίας και Ευποιίας Αρχιμ. κ. Τιμόθεο Άνθη, επισκέφθηκαν τις Ί. Μητροπόλεις, τις πόλεις και τα χωριά, την ύπαιθρο των περιοχών αυτών της πατρίδος μας και διαπίστωσαν επιτόπου το μέγεθος των καταστροφών. Διαπίστωσαν την άμεση ανταπόκριση των οικείων Σεβ. Μητροπολιτών και των Ίερέων με πλειάδα συνεργατών τους καθώς και τη διάθεση των Ίδρυμάτων τους για την φιλοξενία και την όποια παροχή νοσηλείας των πυροπαθών. Σε μία ακόμη άμεσότερη ανταπόκριση στις ανάγκες, ή Μ.Κ.Ο. «Άλληλεγγύη» της Έκκλησίας της Ελλάδος έστειλε άμέσως τρόφιμα, σκεπάσματα και ζωοτροφές σε διάφορες πυροπαθείς περιοχές και συνεχίζει να αποστέλλει ποικίλη βοήθεια. Η Δ.Ι.Σ. αποφάσισε: α) Τήν αποστολή επιπλέον 500.000,00 € από την Ε.Κ.Υ.Ο. στις περιοχές αυτές. β) Τήν συγκέντρωση χρημάτων από τις Ίερες Μητροπόλεις, τις Ί. Μονές καθώς και τα Ί. Προσκυνήματα για τον ίδιο σκοπό. Το συνολικό προϊόν της προσπάθειας αυτής θα δοθεί στις πληγείσες Ίερες Μητροπόλεις για την επίσκευη οικιών, Ίερών Ναών, Σχολείων και τη δημιουργία υποδομών στη γεωργία και στην κτηνοτροφία των τόπων εκείνων.

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ Ί. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ

• Σαράντα τόνους ανθρωπιστικής βοήθειας, που συγκέντρωσε ή Ί. Μ. Φθιώτιδος μέσω των Ένοριών, μετέφερε στις 4 Σεπτεμβρίου με έξι μεγάλα φορτηγά ό Σεβ. κ. Νικόλαος έπικεφαλής είκοσαμελοῦς αντιπροσωπείας κληρικῶν και λαϊκῶν, σε πληγείσες περιοχές των Ί. Μητροπόλεων Ηλείας και Τριφυλίας. Η βοήθεια δόθηκε στους αρμόδιους φορείς παρουσία των Σεβ. Μητροπολιτών Ηλείας και Τριφυλίας στη Ζαχάρω και στον Καρατούλα για να μοιραστοῦν στους πυροπαθείς των χωριῶν της περιοχῆς ανάλογα με τις ανάγκες. Μετά τον Καρατούλα ό Σεβ. έπισκέφθηκε τήν Ί. Μ. Παναγίας Κρεμαστής, ή όποια βρέθηκε στη μέση των πυρκαγιῶν, αλλά κατά θαυματουργικό τρόπο διασώθηκε από βεβαία καταστροφή. Από εκεί φαίνεται και όλη ή έκταση της καταστροφῆς στην ευρύτερη περιοχή.

Άκολούθησαν και άλλες άποστολές με χρηματική βοήθεια και είδη πρώτης ανάγκης και άποφασίστηκε ή φιλοξενία 10 γερόντων στο Γηροκομείο Λαμίας, 40 μαθητῶν στο Έκκλησιαστικό Γυμνάσιο και Λύκειο Λαμίας καθώς και 100 πυροπαθῶν στις κατασκηνώσεις της Ί. Μητροπόλεως ως τήν άποκατάστασή τους.

• Η Διοικοῦσα Έπιτροπή του Πανελληνίου Ί. Ίδρυματος Ευαγγελιστρίας Τήνου υπό τήν προεδρία του Σεβ. Μητροπολίτου Σύρου άπεφάσισε να ενισχύσει οικονομικῶς 110 οικογένειες από τις πληγείσες περιοχές με μηνιαίο έπίδομα 500 € έπί έξη μήνες. Η συνολική βοήθεια θα άνέλθει στα 330.000\$ και τα όνόματα των οικογενειῶν θα δηλωθοῦν από τους κατά τόπους Σεβ. Μητροπολίτες.

«ΤΑΛΕΝΤ ΣΟΟΥ» ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ

Πρόσφατα μιὰ ομάδα νεαρῶν, που είχαν πνευματικές αναζητήσεις, έπισκέφτηκε έναν άσκητή της έποχῆς μας. Έκει άρχισαν έντονη συζήτηση. Οί νεαροί εξέφραζαν τήν άγωνία τους και το πελάγωμά τους για τήν πορεία της κοινωνίας – της άμεσης αλλά και της ευρύτερης. Όστόσο ό γέροντας παρέμενε γαλήνιος και άτάραχος. Ναί μόν δέν ήξερε καθόλου καλά τα διαδραματιζόμενα μέσα στον «άκοσμο» κόσμο, ήξερε όμως καλά τήν οῦσία της ζωῆς. Και τόν Άρχηγό της Ζωῆς. Και δέν άνησυχούσε. Και είχε για όλα «τόν καλό λογισμό», σταθμίζοντας και ζυγίζοντας με τή ζυγαριά του Χριστού.

Όταν ή «κατάφορη έπιείκεια» του γέροντα υπερέβη τα στενά όρια των καρδιῶν των άκροατῶν του, ένας νεαρός του λέει λίγο έντονα, (μιλώντας για τήν τηλεόραση):

–Μά, πάτερ, που βλέπετε κάτι σωστό; Στά «τάλεντ σόου» («διαγωνισμούς ανάδειξης ταλέντων» – και έξήγησε με λίγα λόγια για τί πρόκειται) ή στις άκρατες άυτοπροβολές;

Άλλά ό γέροντας γαλήνια του άπάντησε:

–Παιδί μου, δέν ξέρω λεπτομέρειες γι' αυτά τά... «πῶς τά είπες;» (τάλεντ σόου). Όμως σκέπτομαι πῶς κάτι ανάλογο είναι το έργο του Θεού. Μια διαρκή αξιολόγηση δέν κάνει και ό Θεός; Άλλά, για να γυρίσουμε στις ανθρώπινες «αξιολογήσεις», αυτό που κάθε φορά τις διαφοροποιεί είναι τα κριτήρια και οι έπιδιώξεις. Η πίστη, ή καθαρότητα, ή ειλικρίνεια, ή

ευγένεια, ή άρετή. Και από όλες αυτές τις «εξετάσεις» –έτσι τις άποκάλεσε ό παππούλης– να κοιτάμε να βγάξουμε έμεις, έσύ κι έγώ, δηλαδή, και ό καθένας μας, θετικό άποτέλεσμα κέρδος για τήν αιωνιότητα. Και μη φοβάσαι τήν περίτεχνη, βαρύγδουπη βαβούρα: αυτή σε λίγο θα σβήσει. Ένώ ένα ταλέντο, με μιὰ σωστή και στιβαρή αξιοποίηση, θα άποδειχτεί εύλογία μεγάλη για τόν τομέα του και όλο τόν περίγυρό του.

–Μά πάτερ, άντέτεινε άλλος νεαρός, μιὰ σκέτη άυτοπροβολή είναι και μαγία έπίδειξης. Παντού έκδηλο μέσα το «έγώ»...

–Ναί, παιδί μου, δέν άντιλέγω. Όμως να ξέρεις και τούτο: Μπορεί καμιά φορά να κυριαρχεί σε κάποια περίπτωση και όφθαλμοφανῶς το «έγώ», αλλά δέν είναι ό ρόλος μας να κρίνουμε έμεις. Γιατί δέν τα ξέρουμε κι όλα...

Άρχιμ. Γρηγορίου Γ. Λίχα

Θυμάσαι μήπως, για παράδειγμα, τί είπε ό Ήσαϊας, όταν «άναρωτιόταν» ό Θεός, ποιόν να στείλει να κηρύξει στο λαό Του; Είπε: «Ίδού είμι έγώ, άπόστειλόν με» (Ήσαϊου 6,8). Μπορεί να φαίνεται κι έδώ το «έγώ». Όμως έδώ το «έγώ» είναι εύλογημένο: έδώ είναι «έγώ»–προθυμία, «έγώ»–αυταπάρηση, «έγώ»–θυσία, «έγώ»–διακονία, για ιδανικά που μετρώνε. Αυτά καθορίζουν, αλλά και κρίνουν τήν πορεία.

Και κατέληξε ό γέροντας:

–Παιδιά μου, στη ζωή μας δέν υπάρχει οῦσιαστικά ή διάκριση «άσπρο-μαῦρο». Η μάλλον, ή άποστολή μας δέν είναι ούτε να βάζουμε ταμπέλες, ούτε να διαιροῦμε ανάλογα με «χρώματα» κ.λπ. Το νόημά της έγκειται στο να μεταμορφώσουμε και να μεταστοιχειώσουμε το κάθε μαῦρο σε άκηλίδωτο, άπαστράπτον λευκό. Έτσι βοηθιέται ό κόσμος!

Και συνέχισε για λίγο ακόμη ό γέροντας:

–...Και μη ξεχνάτε μιὰ «τεχνική» λεπτομέρεια: Να φροντίζετε όπωσδήποτε, όταν θα σκύψετε να βοηθήσετε τόν άλλο, τόν πεσμένο, για να τόν σηκώσετε, να σηκωθείτε ΚΑΙ έσείς. Όχι να κολλήσετε και να καθλωθείτε κι έσείς στο τέλμα. Γιατί τότε «θα είναι ή έσχάτη πλάνη χείρων της πρώτης»... Λοιπόν, προχωρήστε!... Ό Χριστός περιμένει και αξιολογεί τήν κάθε έργασία με τρόπο άψογο.

Πολλά ειπώθηκαν για τις καταστροφές από τις πυρκαϊές τούτου του καλοκαιριού. Περισσότερα ακόμη διατυπώθηκαν για την προστασία των δασών και τη σωτηρία του περιβάλλοντος, που τώρα, φεΰ, αντιληφθήκαμε πως «οί καιροί ού μενετοί...» και αφού πληρώθηκε η φετινή έμπειρία, κυρίως, με μιά σχεδόν εκατόμβη καμένων ανίσχυρων ανθρώπων. Για τόν δλεθρο είπώθηκαν πολλά. Άς μιλήσουμε εδώ για την ελπίδα!

Το πλεούμενο, πριάρι τὸ λένε οί ντόπιοι, ξεκίνησε από τὸ μικρὸ ἀγκυροβόλιο τοῦ Κέντρου Ὑγροτόπων Ροδιᾶς, πὸν στεγάζεται στὸ παλιὸ πέτρινο σχολεῖο τοῦ χωριοῦ Στρογγυλὴ Ἄρτας, πέντε χιλιόμετρα ἀπὸ τὸν δρόμο Πρέβεζας -

Ὁ ὑγρότοπος τῆς Ροδιᾶς καὶ ἡ Ἰ. Μ. Προφήτου Ἡλιοῦ Πρεβέζης

Τῆς Λίτσας Ἰ. Χατζηφώτη

Ἄρτας - Ἰωαννίνων, καὶ ἀνοίχθηκε στὸν ὑγρότοπο τῆς Ροδιᾶς, στὴ βόρεια περιοχή τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου. Ἐκπληκτικὰ πρωτόγνωρη ἐμπειρία, ὄνειρεμένος σύντομος περίπλους μὲ ἀφάνταστες καὶ πολυποίκιλες ἐκπλήξεις. Ὁ καπετάνιος σὲ ὅλη τὴ διαδρομὴ ἔδινε πληροφορίες γιὰ τὴν ἱστορία, τὴ γεωλογία, τοὺς τρόπους ψαρέματος, τὰ πουλιὰ καὶ τὰ φυτὰ πὸν συναντούσαμε, τὰ προβλήματα ἀλλὰ καὶ τὴ σπουδαιότητα τοῦ ὑγρότοπου αὐτοῦ.

Στὴ ΒΔ περιοχή τοῦ Ἀμβρακικοῦ ὑπάρχει τὸ μεγαλύτερο «μωσαϊκὸ ὑγροτοπικῶν συστημάτων» τῆς Ἑλλάδος μὲ λιμνοθάλασσες, καλαμιώνες, δάση καὶ ἀλμυρόβαλτους. Τὸ ΒΔ σημείο τῆς καταλαμβάνει ὁ ὑγρότοπος τῆς Ροδιᾶς, ὁ μεγαλύτερος ἐνιαῖος καλαμιώνας στὴν Ἑλλάδα, ὅπου ξεχειμωνιάζουν κάπου 100.000 πάπιες (ὁ μεγαλύτερος πληθυσμὸς τοῦ εἴδους στὴν Ἑλλάδα), ἡ μεγαλύτερη ἀποικία ἐρωδιῶν στὰ Βαλκάνια καὶ ἡ τρίτη σὲ μέγεθος ἀποικία ἀργυροπελεκάνων στὴν Εὐρώπη. Πέρα ἀπὸ αὐτὰ ἐδῶ σταθμεύουν καὶ ἀναπαράγονται περισσότερα ἀπὸ 250 εἶδη πουλιῶν. Ἀνάλογη

εἶναι καὶ ἡ ποικιλία τῶν ψαριῶν πὸν ζοῦν στὰ νερὰ αὐτὰ, μεταξὺ τῶν ὀπιοῶν καὶ χέλια, πὸν ἀποτελοῦν καὶ τὸν σημαντικότερο χελότοπο στὴν Ἑλλάδα.

Στὴ λιμνοθάλασσα τῆς Ροδιᾶς ὑπάρχουν τρία διβάρια, δηλαδὴ αὐτοτελεῖς λιμνοθάλασσες χωρικές ἐνότητες, πὸν ὀριοθετοῦνται ἀπὸ φυσικοὺς σχηματισμοὺς καὶ κλίνονται σὲ φυσικὰ ἀνοίγματα μὲ τεχνητοὺς τρόπους, ἀποβαίνοντας χωροὶ ψαρέματος μὲ παραδοσιακὸ τρόπο. Εἶναι τὰ διβάρια Τσουκαλοῦ, Κωνσταντίου καὶ Ἁγίου Γεώργιου, πὸν διαχειρίζεται, μετὰ ἀπὸ δωρεὰ ιδιώτη, ἡ Ἰ.Μ. Προφήτου Ἡλιοῦ Πρεβέζης, ἡ ὁποία ἔχει ἀναλάβει μιά σπουδαία πρωτοβουλία γιὰ τὴ διατήρηση τῆς μονα-

δικότητας τῆς περιοχῆς καὶ τῆς ὀρνιθοπανίδας καὶ ἔχει δημιουργήσει πρωτότυπες καὶ ἐντυπωσιακὲς ἐγκαταστάσεις μὲ ντόπια ὑλικά, στὴ λιμνοθάλασσα Κωνσταντίου. Ἐκεῖ ἔχει κατασκευαστεῖ πάνω σὲ ξύλινους πασσάλους μὲ καλάμια καὶ ἄλλα ντόπια ὑλικά, ψαροκαλύβα, ἐκκλησιάκι ἀφιερωμένο στὴν Ἁγία Ἄννα, ἐντυπωσιακὸ ξύλινο παρατηρητήριο καὶ ἐπιτεύχθηκε ἀνάπλαση τῶν διβαριῶν μὲ τρόπο πὸν ἀποτελεῖ πρότυπο γιὰ ὅλες τὶς ἐλληνικὲς λιμνοθάλασσες.

Ὁ Καθηγούμενος π. Ἐφραίμ καὶ μοναχοὶ τῆς Μονῆς, μὲ ψυχὴ τὸν π. Ἀγαθάγγελο Καμβύση, πτυχιούχο Φυσικὸ, δημιούργησαν τὸ Κέντρο Ὑγροτόπων Ροδιᾶς, ὅπου ἐπιτελεῖται σπουδαῖο οἰκολογικὸ καὶ ἐκπαιδευτικὸ ἔργο γιὰ τὴν προστασία τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος. Παράλληλα μὲ φροντισμένο, ἀνετο, ἀσφαλῆ καὶ ὀργανωμένο τρόπο δημιουργοῦνται οἱ προϋποθέσεις γιὰ τὴ γνωριμία τοῦ κοινοῦ μὲ ἕνα σπουδαῖο μνημεῖο τῆς ἐλληνικῆς φύσης, πὸν ὀλοκληρώνεται μὲ «φίλεμα» στὴν ψαροκαλύβα. Προβάλλεται μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἡ «ἄλλη» κοσμοθεωρία τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὴν προστασία τῆς φύσης, ὅπως αὐτὴ ἐφαρμόστηκε στὸν ὑγρότοπο, κατὰ τὴν μακράννη παράδοσή του, ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς.

Ἡ ἀλήθεια, κατὰ τὴν διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας, δὲν ἀρκεῖ νὰ κατανοηθεῖ γιὰ νὰ σώσει, ἀλλὰ πρέπει ὅπωςδῆποτε νὰ βιωθεῖ γιὰ νὰ σώσει, τονίζει ὁ π. Ἀγαθάγγελος. Ἡ ἀδελφότητα τῆς Ἰ. Μονῆς Προφ. Ἡλία ἔχει ἀρχίσει

Ἀπὸ τὴν περιήγηση τῶν κατασκευωτῶν τῆς Ἰ.Μ. Ἄρτης στὸν Ὑγρότοπο τῆς Ροδιᾶς.

ἐργασίες ἀναδάσωσης μὲ βελανιδιὰ στὸν λόφο τοῦ Προφήτη Ἡλία. Οἱ ἐκτάσεις αὐτὲς στίς ἀρχὲς τοῦ αἰῶνα καλύπτονταν ἀπὸ πυκνὸ δάσος βελανιδιᾶς. Ἡ ἀναδάσωση θὰ βοηθήσει σημαντικὰ τὴν ὀρνιθοπανίδα, γιατί ἀποτελεῖ κατὰ καιροὺς καταφύγιο γιὰ σπάνια εἶδη ἀρπακτικῶν. Ἡ Ἰ. Μονὴ ἔχει ἀναλάβει δράσεις προστασίας τῆς μικρῆς λιμνοθάλασσας Σακουλέτσι ἀπὸ τὸν κίνδυνο ἐπιχώσεων καὶ καταπατήσεων παράλληλα μὲ τὴν ἐκπόνηση μελετῶν γιὰ τὴν ἀειφορικὴ διαχείρισή της. Ἡ λιμνοθάλασσα αὐτὴ ἀποτελεῖ μιά ἀπὸ τὶς ἐλάχιστες στὴν Μεσόγειο πὸν βρίσκεται «πάνω» σὲ νῆσο. Πέρα ἀπὸ αὐτὰ ἔχει ἀναλάβει καὶ ἄλλες πολλὲς πρωτοβουλίες γιὰ τὴν προστασία τοῦ περιβάλλοντος τῆς εὐρύτερης περιοχῆς ἀπὸ τὴν μόλυνση.

Ἡ Ἀδελφότητα ἔχει κάνει στὸ χωρὸ αὐτὸ ἕνα τεράστιο ἔργο ἀλλὰ τὸ προβάλλει ἐλάχιστα καὶ μὲ περισσὴ σεμνότητα, ὅπως ταιριάζει στὸ μοναχικὸ ἦθος. Γιατί, ὅμως, νὰ παρασιωπηθεῖ σὲ μιά ἐποχὴ πὸν πολλοὶ ἄκοπα καὶ ἀνέξοδα προσποιοῦνται τοὺς σωτῆρες τῆς οἰκουμένης τὴν ὥρα πὸν μοναχοὶ μὲ τὴν εὐλογία καὶ τὴν

συμπαράσταση τοῦ Μητροπολίτη τους, Σεβ. Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ Μελέτιο, ὑποδειγματικὰ πασχίζουν καὶ ἐπιτυγχάνουν θαυμαστὰ ἀποτελέσματα γιὰ τὸ περιβάλλον. Ἀσφαλῶς αὐτὰ δὲν γίνονται χωρὶς δυσκολίες καὶ ἀντιδράσεις, γιατί ἐπὶ τόπου διαπιστώσαμε καὶ τὶς ἐπιβουλὲς καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς προσπάθειας ἐκμετάλλευσης ἀπὸ τοὺς πάντοτε ἐλλοχεύοντε κερδοσκοποῦς.

Ἡ Ἐκκλησία στὸν τομέα αὐτὸ κάνει τὸ καθῆκον της. Ἄς μὴν περιμένουμε τὴν Πολιτεία. Ὅπως Ἐκκλησία δὲν νοεῖται χωρὶς πιστοῦς, Πολιτεία δὲν νοεῖται χωρὶς ἐνεργοὺς πολίτες. Στὸ χέρι τοῦ καθενὸς καὶ ὅλων μαζὶ εἶναι ἡ σωτηρία τοῦ περιβάλλοντος. Ἄς μὴν δαπανήσουμε τὸ λάδι γιὰ νὰ γλυκάνουμε τὶς πληγὲς ἀλλὰ γιὰ τὴν καλὴ λειτουργία τῆς μηχανῆς πὸν διατηρεῖ τὴ ζωὴ στοὺς κανονικοὺς της ζωῆς.

Πληροφορίες γιὰ Κέντρο Ὑγροτόπων Ροδιᾶς: 09:30 ἕως 14:30 στὰ τηλέφωνα: 26830-41219, κιν.: 6932609060, Fax.: 26830-41387, E-mail: rodia@otenet.gr Ἴστοσελίδα: www.rodiawetlands.gr.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Ο Μακαριώτατος στην Αμερική

Αναχώρησε το Σάββατο 18 Αυγούστου με το Πρωθυπουργικό Αεροσκάφος για το Μαϊάμι της Φλόριντα των Η.Π.Α., ο Μακ. Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. Χριστόδουλος συνοδευόμενος από τον Σεβ. Βρεσθένης κ. Θεόκλητο, τον Πρωτ. κ. Θωμά Συνοδινό, Πρωτοσύγκελλο της Ι.Α.Α., τον Διάκ. κ. Άνθιμο Ρεγγίδη, τον θεράποντα ιατρό του κ. Δ. Βώρο, και τους επίσης ιατρούς κ. Σ. Νανά και κ. Γ. Φραγκουλίδη. Τον κατευόδωσαν στο Αεροδρόμιο πολλοί Σεβ. Μητροπολίτες, ο Θεοφ. Νεοχωρίου κ. Παύλος, ο Αρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου Ἀρχιμ. κ. Κύριλλος Μισιακούλης, Διευθυντές Ἐκκλησιαστικῶν Ὄργανισμῶν, Κληρικοὶ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ ἐκκλησιαστικοὶ ὑπάλληλοι. Ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας παρέστησαν κατὰ τὴν ἀναχώρησιν ἡ Ὑπουργὸς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Μ. Γιαννάκου καὶ ἄλλοι ὑπουργοί, ὁ Ἀρχηγὸς ΓΕΣ, ὑπηρεσιακοὶ παράγοντες καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ ΛΑ.Ο.Σ. κ. Γ. Καρατζαφέρης. Κατὰ τὴν ἀφίξή του στὸ Ἀεροδρόμιο τοῦ Μαϊάμι τὸν κ. Χριστόδουλο καὶ τὴν συνοδεία του ὑποδέχθηκαν ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. Δημήτριος, ὁ οἰκεῖος ποιμενάρχης Σεβ. Μητροπολίτης Ἀτλάντας κ. Ἀλέξιος, ὁ Γενικὸς

Πρόξενος τῆς Ἑλλάδος στὴ Τάμπα κ. Ἀνδρέας Ψυχάρης, κληρικοὶ καὶ πολλοὶ ὁμογενεῖς. Ὁ Μακαριώτατος ἔκανε στὸ Πανεπιστημιακὸ Νοσοκομεῖο τοῦ Μαϊάμι Jackson's Medical Hospital τὸν προγραμματισμὸ προεγχειρητικὸ ἔλεγχο, βρίσκεται σὲ πολὺ καλὴ κατάσταση, ἔχει διαρκὴ ἐπαφὴ μὲ τοὺς συνεργάτες του στὴν Ἀθήνα καὶ μὲ ἐπιστολές του εὐχαρίστησε τὰ Μέλη τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς 150ῆς Συνοδικῆς Περιόδου γιὰ τὸν κόπο ποὺ κατέβαλαν ἐνῶ εὐχήθηκε εὐδωσὴ τῶν ἐργασιῶν τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς 151ῆς περιόδου καὶ ζήτησε τὶς προσευχές τῶν Σεβ. Συνοδικῶν Μητροπολιτῶν γιὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ὑγείας του. Πρὶν τὴν ἀναχώρησή του ὁ Μακαριώτατος παραχώρησε συνέντευξιν στους ἐκπροσώπους τῶν Μ.Μ.Ε.

Με τὴν συμμετοχὴ πολλῶν πιστῶν καὶ τὴν παρουσία τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχῶν, πραγματοποιήθηκε ἡ Ἀγρυπνία, μὲ ἀφορμὴ τὴν ἑορτὴ τῆς Κοιμῆσεως τῆς Θεοτόκου στὴν πανάρχαια Ἱ. Μ. Μολυβδοσκεπαστου, στὴ μεθόριον τῶν Ἑλληνοαλβανικῶν συνόρων. Στὴν παλαιόφατη Ἱ. Μονὴ φυλάσσεται ἡ θαυματουργὴ εἰκόνα τῆς Θεομήτορος καὶ κάθε χρόνον τελεῖται ὑπαίθρια Ἀγρυπνία ἀφιερωμένη, ἐπὶ ἀειμνήστου ἀκόμη Μητροπολίτου Σε-

Ἀγρυπνώντας στὰ σύνορα στὴν Ἱ. Μ. Μολυβδοσκεπαστου

Με ἀφορμὴ τὴν ἑορτὴ τῶν 630 Θεοφόρων Πατέρων τῆς Δ' Οἰκουμηνικῆς Συνόδου τῆς Χαλκηδόνος ὁ Σεβ. κ. Χρυσόστομος προσκάλεσε τοὺς Ὑποψηφίους Κληρικοὺς τῆς Ἱ. Μητροπόλεως τὸ Σάββατοκύριακο 14 – 15.07.07 στὴν Ἱ. Μ. Ἀγ. Νικολάου Γαλατάκη Λίμνης. Στὴν αὐλὴ τῆς Μονῆς ὁ τακτικὸς συνεργάτης τοῦ Ε.

Πρωτ. κ. Βασίλειος Θερμὸς, μίλησε στους Ὑποψηφίους Κληρικοὺς, ἀναπτύσσοντας θέμα, τὸ ὁποῖο ἀφοροῦσε στὰ κριτήρια τῆς Ἱερατικῆς Κλίσεως καὶ ἀπαραίτητης «γνωριμίας» τῶν ὑποψηφίων Κληρικῶν μὲ τὸν ἑαυτό τους. Ἡ πραγματικὰ ἀξιολογὴ εἰσήγησιν ἔδωσε τὴ δυνατότητα στὰ παιδιὰ νὰ συμμετάσχουν καὶ

βαστιανῶ, στὰ ἔθνικα μας θέματα. Ἀφοῦ τελέσθηκε Τρισάγιο στὸν τάφο τοῦ μακαριστοῦ Ἱεράρχου ξεκίνησε ἡ Ἱ. Ἀγρυπνία, κατὰ τὴν διάρκειά τῆς ὁποίας ὁ Σεβ. Δρυϊνουπόλεως κ. Ἀνδρέας στὴν ὁμιλία του ἀναφέρθηκε στὴν ἰδιαίτερη τιμὴ ποὺ ἀποδίδουν οἱ ἀπανταχοῦ Ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ στὸ πρόσωπο τῆς Παναγίας, στὴν σημερινὴ κατάσταση τῶν ἔθνικῶν μας θεμάτων σχετικὰ μὲ τὴν Βόρειο Ἡπειρο, τὴν Κύπρο, τὸ Σκοπιανὸ ζήτημα καὶ τὶς προκλήσεις τῶν Τούρκων στὴν Θράκη, στὸ Αἰγαῖο καὶ στὸ Οἰκουμηνικὸ Πατριαρχεῖο.

«Μονάδα Φροντίδας μὴ αὐτοεξυπηρετούμενων ἡλικιωμένων»

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας κ. Ἀμβρόσιος τέλεσε στὰ Καλάβρυτα στίς 19.08.2007 τὰ ἐγκαίνια ἐνὸς ἀκόμη ἔργου γιὰ τὴν ἀνακούφιση καὶ περίθαλψη τῶν χρονίως πασχόντων τῆς τρίτης ἡλικίας, ποὺ ἀντιμετωπίζουν σοβαρὰ προβλήματα ὑγείας. Πρόκειται γιὰ τὴν «Μονάδα Φροντίδας μὴ αὐτοεξυπηρετούμενων ἡλικιωμένων», ποὺ στεγαζέται στὸ κτίριο τοῦ παλιοῦ Ὀρφανοτροφείου τῆς πόλης, διοικεῖται ἀπὸ τὴν Ἱ. Μητρόπολη, στηρίζεται καὶ συντηρεῖται κυρίως ἀπὸ δωρεές καὶ τὴν εὐγενεὴ χορηγία τοῦ μεγάλου εὐεργέτη τῆς πόλης κ. Γρ. Καλλιμανοπούλου. Ἡ Μονάδα δημιουργήθηκε κατόπιν τῶν πιεστικῶν ἀναγκῶν τῆς περιοχῆς γιὰ αὐξήσιν τῶν κλινῶν καὶ ἐπέκτασιν τῶν δραστηριοτήτων τοῦ «Καλλιμανοπούλειου

Ἐκκλησιαστικοῦ Διακοινικοῦ Κέντρου», ὅπου φιλοξενοῦνται σήμερον, ἄνω τῶν 35, αὐτοεξυπηρετούμενοι ἡλικιωμένοι. Ἡ ἐπέκτασή του, μὲ τὴν ἴδρυσιν νέας μονάδας φροντίδας κατακοίτων, στὸ κτίριο τοῦ παλιοῦ Ὀρφανοτροφείου (ἀναγέρθηκε μετὰ τὴν κατοχὴ, γιὰ νὰ στεγάσει τὰ ὄρφανά τῆς μεγάλης «Σφαγῆς τῶν Καλαβρύτων»), ὑλοποιήθηκε ὕστερα ἀπὸ τὴν ὑποβολὴ πολλῶν αἰτημάτων οἰκογενειῶν τῶν πόλης μας καὶ τῶν γύρω περιοχῶν, οἱ ὁποῖες ἀντιμετωπίζουν πρακτικὴ δυσκολία στὴν παροχὴ ἐξειδικευμένης φροντίδας καὶ νοσηλείας, γιὰ τὴν τρίτη ἡλικία. Ἡ δαπάνη γιὰ τὴν λειτουργία καὶ τῶν δύο Μονάδων (Γηροκομείου καὶ Ἰδρύματος Κατακοίτων), κατὰ τὸ ἔτος 2006, ἀνῆλθε στὸ ποσὸν τῶν 866.200 €.

Σύναξι Ἀναγνωστῶν – Ὑποψηφίων Κληρικῶν τῆς Ἱ. Μ. Χαλκίδος

Με ἀφορμὴ τὴν ἑορτὴ τῶν 630 Θεοφόρων Πατέρων τῆς Δ' Οἰκουμηνικῆς Συνόδου τῆς Χαλκηδόνος ὁ Σεβ. κ. Χρυσόστομος προσκάλεσε τοὺς Ὑποψηφίους Κληρικοὺς τῆς Ἱ. Μητροπόλεως τὸ Σάββατοκύριακο 14 – 15.07.07 στὴν Ἱ. Μ. Ἀγ. Νικολάου Γαλατάκη Λίμνης. Στὴν αὐλὴ τῆς Μονῆς ὁ τακτικὸς συνεργάτης τοῦ Ε.

Πρωτ. κ. Βασίλειος Θερμὸς, μίλησε στους Ὑποψηφίους Κληρικοὺς, ἀναπτύσσοντας θέμα, τὸ ὁποῖο ἀφοροῦσε στὰ κριτήρια τῆς Ἱερατικῆς Κλίσεως καὶ ἀπαραίτητης «γνωριμίας» τῶν ὑποψηφίων Κληρικῶν μὲ τὸν ἑαυτό τους. Ἡ πραγματικὰ ἀξιολογὴ εἰσήγησιν ἔδωσε τὴ δυνατότητα στὰ παιδιὰ νὰ συμμετάσχουν καὶ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

στην ωραία συζήτηση που ακολούθησε και κράτησε, λόγω του ενδιαφέροντός της, έως αργά. Την Κυριακή το πρωί, ο Σεβ. στο τέλος της Θ. Λειτουργίας χειροθέτησε σε Άναγνωστες τρεις νέους, τον κ. Ί. Φουντούλη από την Λίμνη, απόφοιτο της Άν. Έκκλησιαστικής Σχολής Θεσσαλονίκης, τον κ. Γ. Γεωργίου από την Κοτσικιά του Δήμου Νηλέως, φοιτητή της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου

Άθηνων και τον κ. Δ. Κορόζη από την Τριάδα του Δήμου Μεσσαπίων, απόφοιτο της Ριζαρείου Έκκλησιαστικής Σχολής και υποψήφιο προς εισαγωγή στη Θεολογική Σχολή. Μετά τη Θ. Λειτουργία, όλοι μαζί συνέχισαν την συζήτηση με άφορμή την βραδινή εισήγηση του π. Βασιλείου, δείγμα και αυτό της ουσιαστικής εργασίας που επιτελέστηκε στις ψυχές των Υποψηφίων Κληρικών.

Οι κατασκηνώσεις της Ί. Μ. Καστορίας

Διακόσια πενήνταπέντε παιδιά ηλικίας από 7 ως 18 σε τέσσερις κατασκηνωτικές περιόδους φιλοξενήθηκαν και εφέτος στις κατασκηνωτικές εγκαταστάσεις της Ί. Μ. Καστορίας στο Βογατσικό. Η οικονομική δαπάνη βάρυνε, όπως πάντα την Ί. Μητρόπολη. Οι νεανικές συντροφίες που δημιουργήθηκαν στον όμορφο αυτό πευκόφυτο κατασκηνωτικό χώρο, με όλη τη ζωντάνια που τις διακρίνει, βίωσαν χαρούμενες και ξέγνοιαστες στιγμές μέσα στην άγκαλιά της Μητέρας Έκκλησίας και βρήκαν απαντήσεις στις ανησυχίες τους και έφοδιάστηκαν με τα απαραίτητα όπλα για την ασφαλή πορεία τους στη ζωή με τις νουθεσίες του Σεβ. κ. Σεραφείμ και των άλλων κληρικών που παρευρίσκονταν στο χώρο των κατασκηνώσεων.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Η νέα Ί. Μ. Μυρτιδιωτίσσης της Ί. Μ. Χαλκίδος

Νέα Ί. Μονή που αφιερώθηκε στο Πρόσωπο της Υπεραγίας Θεοτόκου της Μυρτιδιωτίσσης (εορτάζει την 24η Σεπτεμβρίου) ιδρύθηκε στην Ί. Μ. Χαλκίδος. Η νέα Μονή ιδρύθηκε και στεγάστηκε σε ιδιόκτητο χώρο των μοναζουσών και εύρισκται δίπλα στο Ένοριακό Παρεκκλήσιο της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στον Πάλιουρα, το οποίο εξακολουθεί να ανήκει στην Ένορία του Άγιου Νικολάου Παλιούρων. Το

Σάββατο 21.07.07 το πρωί, ο Σεβ. κ. Χρυσόστομος επισκέφθηκε την νέα Ί. Μονή και στο παρακείμενο σ' αυτήν Παρεκκλήσιο της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, προεξήρχε στην Θ. Λειτουργία, συμπαραστατούμενος από πολλούς κληρικούς της Ί. Μ. Χαλκίδος. Στο τέλος της Θ. Λειτουργίας τέλεσε τις Μοναχικές Κουρές των τριών πρώτων Μοναχών. Ηγούμενη εξέλεξε μετά από κλήρωση ή Μοναχή Μαριάμ.

Το «Γρυπάρειο Πολιτιστικό Κέντρο» Μυκόνου

Με θρησκευτική κατανύξη και συμμετοχή πλήθους Μυκονίων και ξένων τελέστηκε στις 23 Αυγούστου, έορτη της Αποδόσεως της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, ή πανήγυρη της Ί. Μ. Τουρλιανής στην Άνω Μερά Μυκόνου στην οποία παρέστησαν, εκτός από τον Σεβ. κ. Δωρόθεο, ο Σεβ. Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, βουλευτές Κυκλάδων, ο νομάρχης, οι τοπικές δημοτικές και στρατιωτικές αρχές. Μετά τη Θ. Λειτουργία της κυριωνύμου ημέρας ο Σεβ. κ. Δωρόθεος απένειμε το μετάλλιο της Μητροπόλεως (Σταυρός της Όσιας Μεθοδίας της έν Κιμώλω άσκησάσης) στην κ. Σ. Γρυπάρη ή οποία με τον αείμνηστο σύζυγό της Νικόλαο ανήγειραν με έξοδά τους το «Γρυπάρειο Πολιτιστικό Κέντρο» στη Χώρα Μυκόνου. Πρόκειται για ένα άρτιο και πλήρως εξοπλισμένο χώρο πνευματικών και πολιτιστικών έκδηλώσεων

στη μνήμη του γιου τους Εύσταθιου - Άλεξάνδρου που πέθανε πρόωρα. Άμέσως μετά ο κ. Δωρόθεος τέλεσε τα έγκαίνια του Έκκλησιαστικού Μουσείου της Ί. Μ. Τουρλιανής, στο οποίο θα αναφερθούμε έκτενέστερα στο προσεχές τεύχος του "Ε".

«Θυόεσσα Μνημοσύνη» μακαριστού Μητροπολίτη Σύρου κυρού Δωροθέου

Με παρουσία πλήθους κόσμου πραγματοποιήθηκε στις 18 και 19 Αυγούστου στο Γρυπάρειο Πνευματικό Κέντρο Μυκόνου Διημερίδα στη μνήμη του μακαριστού Μητροπολίτη Σύρου κυρού Δωροθέου Στέκα. Η έκδηλωση είχε τίτλο «Θυόεσσα Μνημοσύνη» και διοργανώθηκε από την Ί. Μ. Σύρου και το Δήμο Μυκονίων. Κατά

την πρώτη ημέρα αναγνώστηκαν μηνύματα του Μακ. Άρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου, του Σεβ. Φθιώτιδος κ. Νικολάου και του Θεοφ. Έπισκόπου Χριστουπόλεως κ. Πέτρου. Χαιρετισμό άπηθύνη ο δήμαρχος Μυκονίων κ. Χρ. Βερώνης και στη συνέχεια κατέθεσε με συγκίνηση τα προσωπικά βιώματα και τις αναμνήσεις του

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ο Σεβ. Μητροπολίτης κ. Δωρόθεος με παράλληλη προβολή φωτογραφιών από τον βίο και την πολιτεία του μακαριστού Ίεράρχη. Ακολούθως άπονεμήθηκαν στη μνήμη του 11 χρηματικές χορηγίες 300 ευρώ κάθε μία σε ισάριθμους Μυκονίους φοιτητές και σπουδαστές. Τήν επομένη μετὰ τῆ Θ. Λειτουργία καὶ τὸ μνημόσυνο τοῦ μακαριστοῦ Ίεράρχη στὸ καθολικὸ τῆς Ἱ. Μ. Τουρλιανῆς, ὅπου παρέστησαν οἱ ἀρχές καὶ πλῆθος κόσμου, ὁ Σεβ. κ. Δωρόθεος ἀναφέρθηκε στὴν 25ετὴ ἡγουμενία τοῦ ἀειμνήστου στὴν Ἱ. Μονὴ καὶ τὴν κοινωνικὴ προσφορὰ αὐτῆς χάρι στὴν περιουσία της ποὺ διασώθηκε μετὰ τὴν ἐνέργειά του. Τέλος στὸν μικρὸ κήπο τῆς Μονῆς ἔγιναν τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς προτομῆς ποὺ φιλοτέχνησε μετὰ ἐξόδα τοῦ δήμου Μυκονίων ὁ γλύπτης κ. Στρατῆς Φιλιππότης.

Διεθνὲς Συνέδριο Ὁρθοδόξου Νεολαίας στὴν Κωνσταντινούπολη

Πραγματοποιήθηκαν μετὰ ἰδιαίτερη ἐπιτυχία στὴν Κωνσταντινούπολη οἱ ἐργασίες τοῦ Β' Διεθνοῦς Συνεδρίου Ὁρθοδόξου Νεολαίας, ποὺ ὀργανώθηκε ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ 11 ἕως 16 Ἰουλίου 2007. Στὸ Συνέδριο συμμετείχαν περισσότεροι ἀπὸ 1.000 νέοι ἐκπρόσωποι τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἀλλὰ καὶ τῶν Ὁρθόδοξων Πατριαρχείων καὶ Αὐτοκεφάλων Ἐκκλη-

σιῶν. Τὸ γενικὸ θέμα τοῦ Συνεδρίου ἦταν «Μέλη τῆς Ἐκκλησίας - Πολίται τοῦ κόσμου». Τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀντιπροσώπευσε δωδεκαμελὴς ἀντιπροσωπεία ἀπὸ νέους, ἀπὸ Ἱ. Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας μας, ὑπὸ τὴν εὐθύνη τοῦ Γραμματέως τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς τῆς Νεότητος Ἀρχιμ. κ. Πολ. Μπόγρη. Τὴν ἀντιπροσωπεία συμπλήρωσαν ὁ Πρωτ. κ. Ἄν. Καλλιγέρης, Διευθυντῆς τοῦ Γραφείου Νεότητος τῆς Ἱ.Α.Α. καὶ οἱ κ. Σ. Βλαβιανὸς καὶ δ. Σ. Πατσατζῆ, ἐκ τῆς Ἱ.Α.Α., κ. Σ. Καμπουρόπουλος, ἐκ τῆς Ἱ. Μ. Περιστερίου, δ. Δ. Καποδίστρια, ἐκ τῆς Ἱ. Μ. Ζακύνθου, κ. Ἀθ. Ἀτσαλάκης, ἐκ τῆς Ἱ. Μ. Πειραιῶς, κ. Β. Λούγαρης, ἐκ τῆς Ἱ. Μ. Ν. Σμύρνης, κ. Ἄν. Σεπετῆς, ἐκ τῆς Ἱ. Μ. Χαλκίδος, κ. Ἄν. Παπαχαλαράμπος, ἐκ τῆς Ἱ. Μ. Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, κ. Ἄν. Ἀλεξίου, ἐκ τῆς Ἱ. Μ. Μεγάρων καὶ κ. Π. Λεῶνης, ἐκ τῆς Ἱ. Μ. Δημητριάδος.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Δύο νέοι Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας

Δύο νέοι Ἅγιοι, οἱ Ὅσιοι Πατέρες καὶ ἀδελφοὶ Παρθένιος καὶ Εὐμένιος τῆς Ἱ. Μ. Κουδουμᾶ τῆς Ἱ. Μ. Γορτύνης καὶ Ἀρκαδίας τῆς Κρήτης, οἱ ὅποιοι κοιμήθηκαν ὁσιακῶς τὸ 1905 ὁ πρῶτος καὶ τὸ 1920 ὁ δεύτερος, κατατάχθηκαν πρόσφατα στὸ Ἅγιολόγιο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Στὶς ἐπίσημες τελετὲς γιὰ τὸ γεγονός ποὺ πραγματοποιήθηκαν στὶς 7 καὶ 8 Ἰουλίου τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖο ἐκπροσώπησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Χίου κ. Διονύσιος. Παρέστησαν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Εἰρηναῖος, ἐκπρόσωπος τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, πολλοὶ Σεβ. Μητροπολίτες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης, ὁ ἐπίχώριος Μητροπολίτης

Σεβ. Γορτύνης καὶ Ἀρκαδίας κ. Μακάριος καὶ πολλοὶ Μοναχοὶ καὶ Κληρικοί.

«Εἰκόνων Τέχνη 2007»

Ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πραγματοποιήθηκαν στὶς 3.09.07, τὰ Ἐγκαίνια τῆς Ἐκθέσεως «Εἰκόνων Τέχνη 2007» τῆς τέταρτης κατὰ σειρά Ἐκθέσεως ἔργων ἐκκλησιαστικῆς τέχνης στὸ Μουσεῖο Μπενάκη μετὰ θέμα «Ἡ Ἐσχατολογία». Τὸν ἀγιασμό τῶν ἐγκαίνιων τέλεσε ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Δ.Ι.Σ. Σεβ. Ν. Κρήνης καὶ Καλαμαριάς κ. Προκόπιος. Τὸν χαιρετισμὸ τοῦ Μακαριωτάτου

ἀνέγνωσε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Κύριλλος Μισιακούλης. Ἀκολούθως ὁ Αἰδεσ. Πρόεδρος τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀκαδημίας Ἐκκλησιαστικῶν Τεχνῶν, διὰ τῆς ὁποίας πραγματοποιήθηκε ἡ Ἐκθεση αὐτή, Πρωτ. κ. Θωμᾶς Συνοδινός, μεταφέροντας τὰ ἐγκάρδια συγχαρητήρια καὶ τὴν εὐλογία τοῦ κ. Χριστοδοῦλου, εὐχαρίστησε τὰ Μέλη τῆς Δ.Ι.Σ. καὶ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο κ. Ἄγγ. Δεληβοριά γιὰ τὴν ὀλοθέρμη καὶ εὐγενικὴ προσφορὰ τῶν χώρων τοῦ Μουσείου, καθὼς καὶ ὅλους ὅσοι ἀσχολοῦνται μετὰ τὸ «Γλωττοφόρον Βιβλίον», τὴν Εἰκονογραφία, καὶ φιλοτέχνησαν ἔργα τὰ ὅποια ἀναδεικνύουν τὸ θέμα τῆς Ἐσχατολογίας. Στὴν Ἐκθεση συμμετείχαν 80 Καλλιτέχνες ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ ἀπὸ ἄλλες Χῶρες τῶν Βαλκανίων. Παρευρέθηκαν Ἐκπρόσωποι τοῦ Πολιτικοῦ, Εἰκαστικοῦ, Δικαστικοῦ καὶ Οἰκονομικοῦ χώρου, καθὼς καὶ πλῆθος κόσμου. Ἡ Ἐκθεση διήρκεσε ὡς τὶς 16 Σεπτεμβρίου καὶ εἶχε πολὺ μεγάλη ἐπιτυχία.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Πάρα πολύ δυσάρεστη έντύπωση προκαλεί ή χρήση όξων έκφράσεων, που πλήττουν τις ψυχές των πιστών κι αντί να παρηγορούν και να ειρηνεύουν ταράζουν και απελπίζουν. Ο κήρυκας του θείου λόγου πρέπει να είναι ένας «Παράκλητος» επί της γης κι όχι «παρακλήτωρ» κακών (Ίωβ ιστ', 2). Λέγει ο ιερός πατήρ: «Μειζόνως επιείκεια πλήττει θρασύτητος». Η μέ καλοσύνη συμπεριφορά έλέγχει περισσότερο από όσο ή με θρασύτητα τσιαύτη. Κάποιος Πατέρας, που έρμηνεύει τό «δεϊ τον έπίσκοπον μή πλήκτην εϊναι» (Τίτ. α', 7), λέει ότι πλήκτης είναι αυτός που πλήττει με τον τρόπο του

πώς ακόμη και για τους αίρετικούς πρέπει οί έκφράσεις μας να είναι προσεκτικές. Πολλοί αίρετικοί που ζούν ανάμεσά μας δέν είναι «φίδια φαρμακερά», όπως φώναζε κάποιος ιεροκήρυκας, αλλά πλανεμένοι και συγχυσμένοι άδελφοί μας, που θέλουν βοήθεια. Ο ιερός Χρυσόστομος λέγει πως ούτε ένα ειδωολάτρη δέν πρέπει να τον άποκαλέσουμε άκάθαρτο αν δέν υπάρχει σοβαρή αίτια.

Εϊναι άξιον παρατηρήσεως τό ότι ο Κύριος «δφεις και γεννήματα έχιδνών» (Ματθ. κγ', 33) δέν εϊπε τους έθνικούς ειδωολάτρες, ούτε τους Σαμαρείτες, ούτε τους Ρωμαίους, αλλά τους γραμματείς και τους Φαρισαίους, τους ύποκριτές, τους «σούπερ-πνευματικούς» ανθρώπους της έποχής εκείνης.

Γ. Πνευματική ήλικία και κατάσταση.

Μεγάλη άρετή του κηρύγματος ή μάλλον του κήρυκος του λόγου του Θεού, αλλά και του καθενός που θέλει να καθοδηγησει κάποιους, εϊναι να διαθέτει

τήν ικανότητα να καταλαβαίνει τό μορφωτικό, ήλικιακό, και ιδιαίτερα, τό πνευματικό επίπεδο των ανθρώπων στους όποιους άπευθύνεται. Πρέπει να έχει έπίγνωση της πνευματικής ήλικίας των προσώπων που τον άκούν. Οί άνθρωποι μεθελικιώνονται και πνευματικά. Για παράδειγμα, ο Ευαγγελιστής Μάρκος μάς λέει: «...Και τιαύταις παραβολαϊς πολλαϊς έλάλει αυτοϊς τον λόγον, καθώς ήδύναντο άκούειν, χωρίς δέ παραβολής ούκ έλάλει αυτοϊς τον λόγον, κατ' ιδίαν δέ τοϊς μαθηταϊς αυτοϋ έπέλυε πάντα» (Μαρκ. δ', 33-34). Εϊναι φανερό πως, επειδή οί μαθητές είχαν διαφορετική πνευματική ήλικία από τους «δχλους», ο Χριστός τους όμιλοϋσε ανάλογα. Λέγει ο Άπ. Παϋλος στους Κορινθίους: «Και εγώ, άδελφοί, ούκ ήδυνήθην λαλήσαι υμϊν ως πνευματικοϊς, άλλ' ως σαρκίνοις, ως νηπίοις έν Χριστῷ. γάλα υμᾶς έπότισα και ού βρώμα. οϋπω γάρ ήδύνασθε. άλλ' οϋτε έτι νϋν δύνασθε» (Α' Κορ. γ', 3). Στους Γαλάτας πάλι γράφει: «τεκνία μου, οϋς πάλιν ώδίνω, άχρϊς οϋ μορφωθῆ Χριστός έν υμϊν!» (Γαλ. δ', 19). Τέλος στους Έφεσίους: «Και αυτός έδωκε τους μέν άποστόλους, τους

δέ προφήτας, τους δέ ευαγγελιστάς, τους δέ ποιμένας και διδασκάλους, προς τον καταρτισμόν των άγίων εις έργον διακονίας, εις οικοδομήν του σώματος του Χριστού, μέχρι καταντήσωμεν οί πάντες εις την ένότητα της πίστewος και της έπιγνώσεως του νιού του Θεού, εις άνδρα τέλειον, εις μέτρον ήλικίας του πληρώματος του Χριστού» (Έφ. δ', 13). Εϊναι μεγάλη άρετή να καταλάβει ο ιερεύς, ο κήρυξ, ο εκπαιδευτικός, ο θεολόγος, ο οικογενειάρχης, ο πνευματικός αυτό τό «μέχρις οϋ» του Άποστόλου Παύλου. Και όταν λέγει εκείνο τό «πάλιν ώδίνω», εϊναι σαν να λέει «έγώ θά ήθελα, βέβαια, να σᾶς έχω κοντά μου “άνδρας τελείους”. Άλλά χρειάζεται, όχι μιá φορά, αλλά “πάλιν”, συνεχώς να ύφίσταται τίς “ώδινες της τικτούσης”».

Δέν μπορεί κάποιος ανα πᾶσα στιγμή της ζωής του και της πνευματικής του εξέλιξεως και διαδρομής να δεχθεί τὰ πάντα. Άς θυμηθούμε τό λόγο του Κυρίου προς τους μαθητές του «Έτι πολλά έχω λέγειν υμϊν, άλλ' οϋ δύνασθε βαστάζειν άρτι» (Ίωάν. ιστ', 12). Δέν μπορούν ανα πᾶσα στιγμή της πνευματικής τους ήλικίας οί άνθρωποι που μάς άκούν να αντικρίσουν όλες τις πνευματικές αλήθειες της πίστewος μας κατὰ πρόσωπον. Όταν ο Μωυσής κατέβηκε από τό Όρος Σινᾶ και έλαμπε έκτυφλωτικά τό πρόσωπό του, λόγω της προσεγγίσεως προς τό Θεό, έβαλε κάλυμμα στο πρόσωπό του, για να μπορέσουν να τον αντικρίσουν οί άδελφοί του. Δέν περιφρόνησε την πνευματική τους δεκτικότητα. Τους έδειξε τόσο όσο μπορούσαν να ιδούν. Άς μη ξεχνούμε πως πάντοτε όμιλοϋμε σε σαρκικούς καθαιρόμενους και όχι σε καθαρους έλλαμπόμενους. Δέν μπορούμε να μαλώνουμε ή να περιφρονήσουμε μιá κάμπια, επειδή δέν γίνεται πιό γρήγορα πεταλούδα.

Εϊναι ύποχρέωση των γνησίων διακόνων του Ευαγγελίου να προσαρμόζουν τή διδασκαλία τους ακόμη και προς τις διανοητικές ικανότητες των άκροατών τους και να τους διδάσκουν κατὰ τό μέτρο της αντιλήψεώς τους, χωρίς να

άνυπομονούν, εάν δυσκολεύονται να κατανοήσουν τὰ διδασκόμενα, και να μην όκνούν να τὰ έπαναλαμβάνουν μή έπιτρέποντας ποτέ στον έαυτό τους να έκφράζεται με πικρία ή και ειρωνεία για την άμβλύτητα της διανοίας των πιστών. Ένα πολύ καλό κήρυγμα, κήρυγμα «έπιπέδου» για κάποιους συγκεκριμένους ανθρώπους μπορεί να εϊναι κουραστικό και άκατάληπτο από άλλους, και τό αντίθετο: ένα άπλό κήρυγμα

για άπλους ανθρώπους μπορεί σε κάποιους να φανεί άπλοϊκό. Πολλές φορές δυστυχώς, κάποιου έκκλησιαστικού λόγου τό μόνο που διαθέτουν «καταληπτόν» εϊναι «ή άκαταληψία» τους.

Ο ιερός πατήρ, γνώριζε καλά, από την πείρα του, ποιού είδους πνευματική τράπεζα πρέπει να παραθέτει σε κάθε πνευματική ήλικία, δηλ. σε κάθε πνευματική κατάσταση. Πρέπει ακόμη και σε λεπτομέρειες να γνωρίζουμε πως πρέπει ν' άποκριθούμε στον καθένα. Ν' αναζητούμε να βρούμε τί μπορεί ο άλλος να πάρει από έμᾶς. Μιá παροιμία λέει: «Δέν μπορούμε σ' ένα βάτραχο να μιλάμε για τὰ πελάγη και τους ώκεανούς». Δέν είναι δυνατόν πάντοτε να δέχεται ο άκροατής μας αυτά που του προσφέρουμε, αλλά μονάχα αυτό που εϊναι σε θέση να πάρει και να άφομοιώσει. Αυτό μπορούμε να τό διαπιστώσουμε στα παιδιά της ίδιας οικογένειας ή στα πνευματικά παιδιά του ίδιου πνευματικού: Γιατί βλέπουμε τον ένα να προκόπτει και τον άλλον να μένει καχεκτικός; Ο άγ. Ιωάννης ο Χρυσόστομος λέει «πανταχοϋ μέτρα δεϊ εϊναι». Παντού πρέπει να βρίσκουμε τό μέτρο. Αυτό στην παιδαγωγική γλώσσα θά τό όνομάζαμε έξατομίκευση της ποιμαντικής. Προσαρμόζοντας, βέβαια, τό λόγο μας στο έπίπεδο των άποδεκτών εϊναι αναγκαίο να προσέξουμε να μη βλέπεται ή εϋσέβεια, να μην εκπίπτουμε δηλ. από τή στοχοθεσία μας. Να μη προσχωρούμε σε μιá άνεπίτρεπτη έπιτρεπτικότητα.

(Συνεχίζεται)

Προϋποθέσεις άποδοχής του Θείου Λόγου κατὰ τον Ι. Χρυσόστομο (Γ')

Πανος. Άρχιμ. κ. Νικοδήμου Κανσίσογλου
Ιεροκήρυκα της Ι. Μ. Έδέσσης

τις συνειδήσεις των πιστών. Οί έκφάνσεις μας πρέπει να εϊναι μετρημένες, να κηρύττουν την αγάπη του Θεού κι όχι να δείχνουν της δικής μας καρδιάς τον μη κεκαθαρμένο ζηλωτισμό. Δέν φθάνει να εϊμαστε κανόνες πίστewος, πρέπει να εϊμαστε και εϊκόνας πραότητας.

Ίδου μερικές έκφράσεις που άκούσαμε: «Όλοι οί ναρκομανείς θά πάνε στην κόλαση». Πως εϊναι δυνατόν ο κήρυκας του Θείου λόγου να ξεχάσει ότι «ο υίός του ανθρώπου ούκ ήλθε ψυχᾶς ανθρώπων άπολέσαι, αλλά σῶσαι»; (Λουκ. θ', 56). «Τήν κόλαση τήν έτοίμασε ο Θεός για τους άδιάφορους και τους έμπαθείς». Ο Θεός όμως δέν έτοίμασε τήν κόλαση για τους συνανθρώπους μας, αλλά «τῷ διαβόλω και τοϊς άγγέλοις αυτοϋ» (Ματθ. κε', 41). Άλλη έκφραση: «Όλοι οί ψυχασθενείς τιμωροϋνται ένεκα των άμαρτιών τους». Ο κήρυκας πρέπει να παρηγορεί, όπως ο Κύριος, ο όποιος «κάλαμον συντετριμμένον οϋ κατεάξει και λίνον τιφόμενον οϋ σβέσει», δηλαδή «τό ήδη ραγισμένο καλάμι δέ θά τό τσακίσει και τό λυχνάρι που τρεμοσβήνει δέ θά τό σβήσει μ' ένα φύσημα» (Ματθ. ιβ', 20). Έπιβάλλεται να ποϋμε

Οι ιεροὶ κανόνες, θεόπνευστοι ἢ θεῖοι;

Υπό Παναγιώτου Μπούμη, Ὁμοτ. Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Εἰσαγωγικῶς πρέπει νὰ παρατηρήσουμε ὅτι, ὅταν λέμε «ιεροὶ κανόνες», ἐννοοῦμε τοὺς κανόνες ἐκεῖνους ποὺ ἔχουν καθιερωθεῖ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μὲ τὶς ἀποφάσεις τοῦ στόματος αὐτῆς ποὺ εἶναι οἱ Οἰκουμενικὲς Σύνοδοι.

Ὅπως εἶναι γνωστὸ, ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ εἶναι «στῦλος καὶ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας» (Α' Τιμ. 3,15). Ἄρα οἱ ιεροὶ κανόνες, οἱ ὁποῖοι θεσπίστηκαν ἢ υἱοθετήθηκαν καὶ ἐπικυρώθηκαν ἀπὸ μία Οἰκουμενικὴ Σύνοδο, ἢ ὁποῖα ἀποτελεῖ τὸ ὄργανο ἐκφράσεως τῆς Ἐκκλησίας αὐτῆς, μᾶς προσφέρουν τὴν ἀλήθεια καὶ μᾶς ὑποδεικνύουν τὸ ὀρθό. Ὅλοι οἱ ἄλλοι «κανόνες», ἢ καλύτερα οἱ κανονιστικὲς διατάξεις, μπορεῖ νὰ ἔχουν τὴν ἀλήθεια, ἀλλὰ μέχρι ὅτου ἐπικυρωθοῦν ἀπὸ μία Οἰκουμενικὴ Σύνοδο, δὲν μποροῦμε νὰ εἴμαστε βέβαιοι, ὅτι ἔχουν τὸ ἀλάθητο καὶ ὅτι προσφέρουν ὅπως δὴποτε τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ὀρθό.

Μετὰ ταῦτα ἐρχόμαστε στὸ θέμα, ἂν οἱ ιεροὶ αὐτοὶ κανόνες εἶναι θεόπνευστοι ἢ ἀπλῶς εἶναι θεῖοι. Πρὸς τοῦτοις ὀφείλουμε κατ' ἀρχὰς νὰ διακριβώσουμε καὶ νὰ ἐπιστήσουμε τὴν προσοχή μας στὸ, ποῖα εἶναι ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν ὄρων θεόπνευστος καὶ θεῖος.

Ὁ ὅρος θεόπνευστος χρησιμοποιεῖται καὶ κυριολεκτεῖται γιὰ τὰ κείμενα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα περιέχουν λόγους τοῦ Θεοῦ, ἀλήθειες, τὶς ὁποῖες ἀποκάλυψε ὁ Θεὸς στοὺς ἀνθρώπους του, ἢ ὅπερ τὸ αὐτό, τὶς ὁποῖες ἐμπνεύστηκαν αὐτοὶ κινούμενοι ἀπὸ τὸ Ἅγ. Πνεῦμα. Πρβλ. τὸ Β' Πέτρ. 1,21 : «Υπὸ πνεύματος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν ἅγιοι (ἀπὸ) τοῦ Θεοῦ ἄνθρωποι».

Θεῖα λέγονται γενικῶς ἐκεῖνα τὰ κείμενα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀλάθητα, γιὰτὶ γράφτηκαν μὲ τὴν θεῖα ἐπιστασία. Ἴσως γράφτηκαν βάσει τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ἢ βάσει τῆς λογικῆς σκέ-

ψεως καὶ τοῦ ἔμφυτου ἠθικοῦ νόμου, ἢ βάσει ὑπαρχουσῶν πληροφοριῶν, ὥστόσο κατὰ τὴν συγγραφὴ τοὺς ἐπιστατοῦσε τὸ Ἅγ. Πνεῦμα (ὁ Θεός) καὶ βοηθοῦσε τοὺς συγγραφεῖς τους, ὥστε νὰ μὴν ὑποπέσουν σὲ σφάλματα. Ἐπομένως ὁ ὅρος θεόπνευστος περιέχει καὶ τὴν ἔννοια τῆς ἀποκαλύψεως καὶ κατὰ τοῦτο διαφέρει ἀπὸ τὸν ὄρο θεῖος. Ὅπως εἶναι γνωστὸ, μὲ τὸν Ἰωάννη τὸν Εὐαγγελιστὴ, ὁ ὁποῖος ἔγραψε καὶ τὴν Ἀποκάλυψη, τελείωσε ἡ περίοδος τῆς σωτηριώδους ἀποκαλύψεως. Μετὰ τὸν ἀπόστολο καὶ Εὐαγγελιστὴ Ἰωάννη νεώτερη ἀποκεκαλυμμένη ἀλήθεια δὲν ἔχουμε. Πρβλ. τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου πρὸς τοὺς ἀποστόλους : «Ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὀδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν (= σὲ ὅλη) τὴν ἀλήθειαν» (Ἰωάν. 16,13).

Γι' αὐτὸ καὶ ὀνομάζεται ἀποστολικὴ ἢ χριστιανικὴ Ἐκκλησία, γιὰτὶ βασιζέται στὴν ἀποστολικὴ Παράδοση, σὲ ὅ,τι δηλαδὴ ἐγγράφως ἢ προφορικῶς ἢ μυστηριακῶς παρέδωσαν οἱ Ἀπόστολοι.

Ἀντιθέτως ὁ ὅρος θεῖος χρησιμοποιεῖται καὶ μπο-

ρεῖ νὰ χρησιμοποιεῖται γιὰ ὅλα τὰ κείμενα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα, ἂν καὶ δὲν περιέχουν πρωτοτύπως τὴν ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ, ὅμως περιέχουν τὶς θεῖες αὐτὲς ἀλήθειες ἢ ἐπαναλαμβανόμενες ἢ ἐρμηνευόμενες καὶ ἀναπτυσσόμενες καὶ μάλιστα ἀλαθῆτως, γιὰτὶ γράφτηκαν μὲ τὴν θεῖα ἐπιστασία. Αὐτὸ συνέβη καὶ μὲ τοὺς Πατέρες τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, οἱ ὁποῖοι «ἀυγασθέντες», τουτέστι φωτισθέντες, ἐθέσπισαν τὰ δόγματα τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοὺς ιεροὺς κανόνες.

Ὅπως χαρακτηριστικῶς διακηρύττει ὁ α' κανόνας τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου «ἀσπασίως τοὺς θεῖους κανόνες ἐνστερνιζόμεθα, καὶ ὀλόκληρον τὴν αὐτῶν διαταγὴν καὶ ἀσάλευτον κρατύνομεν, τῶν ἐκτεθέντων ὑπὸ τῶν ἁγίων σαλπίγγων τοῦ πνεύματος, τῶν πανευφήμων ἀποστόλων, τῶν τε ἐξ ἁγίων, οἰκουμενικῶν συνόδων, καὶ τῶν τοπικῶς συναθροισθεισῶν ἐπὶ ἐκδόσει διαταγμάτων καὶ τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν. Ἐξ ἐνὸς γὰρ ἅπαντες καὶ τοῦ αὐτοῦ πνεύματος ἀυγασθέντες ὤρισαν τὰ συμφέροντα». Σύμφωνα, λοιπόν, μὲ τὴν μαρτυρία αὐτὴ οἱ ιεροὶ κανόνες εἶναι θεῖοι, γιὰτὶ θεσπίστηκαν μὲ τὸ φωτισμὸ καὶ μὲ τὴν ἐπιστασία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, μὲ τὴν θεῖα ἐπιστασία.

Γι' αὐτὸ τὸ λόγο καὶ οἱ ιεροὶ κανόνες τῆς Ἐκκλησίας ἀποτελοῦν τοὺς αὐθεντικούς φορεῖς τῆς ὀρθῆς ἐκφράσεως τῆς ἐν Χριστῷ ἀποκαλυφθείσης ἀληθείας καὶ τοῦ μηνύματος τῆς ἐν Χριστῷ πραγματοποιημένης σωτηρίας. Ἐπίσης γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ δὲν ἐπιτρέπεται σὲ κανένα «τοὺς προδη-

λωθέντας παραχαράττειν κανόνας, ἢ ἀθετεῖν, ἢ ἑτέρους παρὰ τοὺς προκειμένους παραδέχεται κανόνας, ψευδεπιγράφως ὑπὸ τινῶν συντεθέντας, τῶν τὴν ἀλήθειαν κατηλεῦειν (= νὰ νοθεύουν) ἐπιχειρησάντων» (β' Καν. τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου).

Πέραν ὅλων αὐτῶν πρέπει νὰ γίνει γνωστὸ καὶ νὰ μὴν παραθεωρεῖται τὸ γεγονός, ὅτι οἱ θεῖοι καὶ ιεροὶ κανόνες μᾶς προσέφεραν καὶ μᾶς παρέδωσαν τὸν κανόνα ἢ κατάλογο τῶν βιβλίων τῆς Ἁγίας Γραφῆς (Πρβλ. Παν. Μπούμη, Οἱ κανόνες τῆς Ἐκκλησίας περὶ τοῦ κανόνος τῆς Ἁγ. Γραφῆς, Ἀθήναι 1986), ἢ ὁποῖα, ὅπως ἀναφέρθηκε πρὶν ἄνω, περιέχει καὶ μᾶς προσφέρει τὴν ἀποκεκαλυμμένη εὐαγγελικὴ ἀλήθεια.

Μετὰ ἀπὸ ὅλα τὰ ἀνωτέρω μπορεῖ νὰ καταλήξει κάποιος ἀβιάστως στὸ συμπέρασμα, ὅτι οἱ ιεροὶ κανόνες ναι μὲν δὲν εἶναι κείμενα θεόπνευστα, πλὴν ὅμως εἶναι θεῖα καὶ ἀλάθητα κείμενα, γιὰτὶ ἀλαθῆτως στηρίζουν καὶ ἀκολουθοῦν τὰ θεόπνευστα κείμενα. Ἀπὸ τὴν ἐποψὴ αὐτὴ οἱ ιεροὶ κανόνες εἶναι καὶ αὐτοὶ «στῦλος καὶ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας».

Ἐπομένως δικαίως καὶ ὀρθῶς καὶ οἱ ὀρθόδοξοι Πατριάρχες τῆς Ἀνατολῆς στὶς ἀποκρίσεις τοὺς πρὸς τοὺς Ἀγγλικανοὺς Ἀνωμότους (1716/25) ἔλεγον: «Τοὺς γὰρ τῶν προγεννημένων ἱερῶν καὶ ἁγίων ἑπτὰ Συνόδων καὶ τῶν τοπικῶν, τῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ δηλονότι συγκεκροτημένων (ἀπὸ τῶν χρόνων τῶν Ἀποστόλων μέχρι τοῦ χρόνου καθ' ὃν ἐβασίλευσεν ἐν Κων/πόλει Βασίλειος ὁ Πορφυρογέννητος), θεσμούς καὶ κανόνες, ὡς αὐτὰ τὰ ἅγια εὐαγγέλια δεχόμεθα, κατὰ τὸν β' τῆς ζ' ἁγίας καὶ Οἰκουμενικῆς Συνόδου κανόνα, καὶ τὴν γ' διατάξιν τοῦ β' τίτλου τῶν Νεαρῶν, ἐν ἣ εὐρίσκομεν, ὅτι δεῖ τοὺς κανόνες τῶν ἑπτὰ Συνόδων καὶ τὰ δόγματα κρατεῖν ὡς τὰς θείας Γραφάς... Δῆλον δὲ καὶ διατί τοὺς τῶν ἱερῶν Συνόδων κανόνες ὡς τὰς θείας δεχόμεθα Γραφάς, ὅτι θεοφόρων ἀνδρῶν θεσμοὶ εἰσιν... οἱ καὶ θεῖω Πνεύματι ἐμπνευσθέντες ἐθέσπισαν τοὺς τοιοῦτους κανόνες» (Παρά Ἰω. Καρμίρη, Τὰ δογματικὰ καὶ συμβολικὰ μνημεῖα τῆς Ὀρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, Τόμ. Β', ἔκδ. Β', Graz - Austria 1968, σελ. 808/[888]).

Ο π. Νικόλαος Καραπαπαδάκης

Η Άξιος θαυμασμού και τιμής

Αυτές, λοιπόν, οί ἀρετές του π. Νικολάου, ή πίστη του στο Θεό και ή ύπομονή του στις δοκιμασίες είναι εκείνες, που προκαλούν τὸ θαυμασμό και μᾶς κάνουν νὰ ἀποκαλυπτόμαστε ἐνώπιόν του, και ὄχι μόνον οί δοκιμασίες του. Γιατί δοκιμασίες ἀνάλογες ή και χειρότερες ήμπορεί νὰ ἔχουν και ἄλλοι ἄνθρωποι δοκιμάσει στη ζωή τους, ἀλλὰ τή βαθιὰ πίστη που εἶχε στο Θεό και στην Πρόνοιά Του ὁ π. Νικόλαος, και τή μεγάλη ύπομονή που ἔδειξε, ή ὁποία τὸν ἐξύψωσε στη θέση του πολυάθλου Ἰωβ και προκαλούν τὸ θαυμασμό μας, δὲν τις βρίσκει κανείς εύκολα στους ἀνθρώπους, γιατί αυτές είναι χαρακτηριστικά και ιδιότητες μόνων τῶν ἐκλεκτῶν του Θεοῦ.

Πραγματικά, ὁ τρόπος με τὸν ὁποῖο ὑπέμενε τις δοκιμασίες του και τὸν ἔκανε νὰ μοιάζει με τὸν πολυάθλο Ἰωβ φανερώνουν τή μεγάλη, τήν ἀξιοθαύμαστη ύπομονή του, ἐνῶ οί λόγοι, με τὸν ὁποῖο προέπεμπε τὰ παιδιὰ του στην ἄλλη ζωή, «ὁ Κύριος ἔδωκεν ὁ Κύριος ἀφείλατο ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτω και ἐγένετο· εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἐν τούτοις πᾶσι τοῖς συμβεβηκόσιν αὐτῷ οὐδὲν ἤμαρτε ἐναντίον του Κυρίου» (Ἰωβ 1, 21-22), δηλαδή, ὁ Κύριος μου τὸ ἔδωσε, ὁ Κύριος μου τὸ πήρε. Εἶθε νὰ εἶναι εὐλογημένο και δοξασμένο τὸ ὄνομά Του στους αἰῶνες τῶν αἰῶνων, ἀποκαλύπτουν τή βαθιὰ πίστη του στον Θεό. Γιατί παρ' ὅλα ὅσα ἔπαθε, δὲν ἀγανάκτησε ἐναντίον του Θεοῦ, ὥστε νὰ ἀμαρτήσῃ, ὅπως ἀκριβῶς εἶχε συμβεῖ και με τὸν πολυάθλον Ἰωβ.

Θ. Μία ταπεινὴ αὐτοβιογραφία

Ἄλλὰ για νὰ μὴ θεωρηθοῦν τὰ ἀναφερόμενα στον πολυάθλο Ἰερέα Νικόλαο Καραπαπαδάκη ὑπερβολές, δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ ἰδοῦμε αὐτὰ που ὁ ἴδιος εἶπε στην ἀποχαιρετιστήριό ὁμιλία του πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα του Ἱ. Ναοῦ Εὐαγγε-

Τοῦ Ἐπισκόπου Βελεστίνου κ. Δαμασκηνοῦ

λιστρίας Νέας Ἰωνίας του Βόλου, μιὰ Κυριακή του ἔτους 1956 και κατέγραψε ἔπειτα στο προσωπικό του Ἡμερολόγιο, ἐλαφρὰ μόνον μεταποιημένη ὡς πρὸς τήν ἐκφραση και με τήν πρόσθεση ὠρισμένων λέξεων πρὸς καλύτερη ἀπόδοση του νοήματος, σύμφωνα και με τις σημειώσεις, που εὐγενῶς μου προσέφερε ὁ ἀγαπητὸς διδάσκαλος και μελετητὴς τῆς προσωπικότητος του ἀειμνήστου π. Νικολάου, ὁ κ. Δημήτριος Κωνσταν-

τάρας – Σταθαράς ἀπὸ τῆ Ν. Ἰωνία του Βόλου: «Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί,

Σήμερα τελεῖται ή τελευταία Θεία Λειτουργία τῆς ὑπηρεσίας μου και θὰ σᾶς ἀπασχολήσω ἐπὶ 10 λεπτά με τήν ὁμιλία μου.

Εὐχαριστῶ τὸν Θεό και τήν Ὑπεραγία Θεοτόκο, που με ἀξίωσαν νὰ προσφέρω τις ὑπηρεσίες μου ἐπὶ 15 ἔτη ὡς Διδάσκαλος και Ἱεροψάλτης και ἐπὶ 43 χρόνια ὡς Ἱερεὺς.

Γεννήθηκα τὸ ἔτος 1878. Ἦμουν νέος και ἐγέρσασα. Ὅλος ὁ βίος μου, που ἔζησα μέχρι σήμερα, μου φάνηκε σὰν μία ἡμέρα, σὰν τήν χθεσινή, που πέρασε κιόλας, ὅπως ἀκριβῶς λέγει και ὁ Προφήτης Δαυῖδ, ὅτι τὰ χίλια χρόνια εἶναι σὰν μία μόνον ἡμέρα, τήν χθεσινή που πέρασε, ἐνώπιον του Θεοῦ.

Σὲ ὅλη μου τή ζωή τὸ μόνον που θυμάμαι εἶναι τοῦτο: Ἦμουν φτωχόπαιδο και ὀρφανὸς ἀπὸ τή μητέρα μου ἀπὸ τήν ἡλικία τῶν ἑπτὰ ἐτῶν και ζοῦσα ἀπὸ τὰ περισσεύματα του ἄρτου τῶν πατριωτῶν μου και τῶν συμμαθητῶν μου στο Σχολεῖο, οί ὁποῖοι με εἶχαν συμπαθήσει ἀπὸ ἀγάπη, για τήν καλή μου διαγωγή. Ἦμουν πολὺ φτωχός, ἀλλὰ ὁ ζῆλος που εἶχα νὰ σπουδάσω και νὰ μάθω λίγα γράμματα, για νὰ ἐννοήσω τὸ Εὐαγγέλιο και νὰ ἀξιωθῶ νὰ γίνω λειτουργὸς του Κυρίου, δια νὰ τὸν ὑπηρετῶ με ζῆλο, συμφῶνως με τὰς ἐντολάς του, ἦτο πολὺ μεγάλος. Αὐτὸ τὸ ἐπιθυμοῦσα τόσο πολὺ, ὅσον και τὸ ἐλάφι, τὸ ὁποῖον, ὅταν διψᾷ, τρέχει στὰ ρυάκια, δια νὰ εὔρη νερόν νὰ πιεῖ.

Δυστυχῶς ή μεγάλη φτώχεια δὲν με ἐβοήθησε και ἔμεινα με τὰ λίγα ἐκεῖνα γράμματα, που ἔμαθα ἀπὸ τοὺς διδασκάλους μου.

Τὸ 1898 διορίσθηκα Διδάσκαλος και Ἱεροψάλτης εἰς τήν Πατρίδα μου και ἀλλαχού ἐπὶ 15 ἔτη. Ἀπὸ τὰ ἔτη αὐτὰ εὐρίσκονται ἀκόμη κάποιοι ἀπὸ τοὺς Μαθητὰς μου, που εἶναι ἄλλοι ἱεροψάλται, ἄλλοι Διδάσκαλοι και ἕνας ἀπὸ αὐτούς, ὁ ἐξάδελφός μου Βενέδικτος, ἔγινε Μητροπολίτης Τιβεριάδος.

Τὸ 1913 ἐχειροτονήθηκα Ἱερεὺς ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπο Νικομηδείας Μικρᾶς Ἀσίας κ. Ἰωακείμ και ἐφημέρευσα στην Πατρίδα μου ἐπὶ 9 ἔτη.

Τὸ 1922, μετὰ τοὺς τούρκικους διωγμούς, ἦλθα στην Ἑλλάδα και διορίσθηκα Ἐφημέριος στην Ἐνορία Δαδίου τῆς Λοκρίδος ἀπὸ τὸ Μητροπολίτη Λαμίας Ἰάκωβον μόνον για ἐννέα μῆνες.

Τὸ 1924 πήγα στην Ἀμφισσα, ὅπου διορίσθηκα Ἐφημέριος ἀπὸ τὸ Μητροπολίτη Φωκίδος Ἀμβρόσιο, μόνον ἐπὶ ἕξι μῆνες και μετὰ με ἔπαυσε. Τὰ αἴτια τῆς παύσεώς μου και ἀπὸ τις δύο ἐνορίες ἦσαν τὰ ἑξῆς: Ὅσο ή ἀγάπη τῶν ἐνοριτῶν μου ἦτο μεγάλη, τόσο ὁ φθόνος, τὸ μῖσος και ή ἀντιζηλεία τῶν συναδέλφων μου ἔφθανε στον ὑπέρτατο βαθμό. Κάποια ἡμέρα, μάλιστα, τήν ὥρα που συλλειτουργοῦσαμε τρεῖς Ἱερεῖς, ὁ ἕνας ἀπὸ αὐτούς τήν ὥρα που γινόταν ή ἐκφώνησις «Εἰρήνη πᾶσι. Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους...», κτύπησε τὸ χέρι του στην Ἁγία Τράπεζα και μου εἶπε τήν αἰσχρὴ λέξη «πόρνε».

Ἐγὼ ἐκείνη τήν ὥρα, χωρὶς νὰ στενοχωρηθῶ και χωρὶς νὰ ἀφήσω τὸ μῖσος νὰ εἰσέλθῃ στην ψυχὴ μου, του εἶπα νὰ σιωπήσῃ, για νὰ τελειώσει ή Θεία Λειτουργία.

Τήν ἐπαύριο με χαρὰ στην ψυχὴ μου, για τήν ἀδικη κατηγορία και ὕβρη, πήγα και ἀνέφερα τὸ περιστατικὸ εἰς τὸν Μητροπολίτη Ἀμβρόσιον. Ἐκεῖνος, ἀφοῦ ἐξέτασε ἀκριβῶς τὰ κατ' ἐμέ και ἀφοῦ πληροφορήθηκε και ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη Λαμίας Ἰάκωβον και ἀπὸ τοὺς ἐπιτρόπους Δαδίου και Ἀμφίσσης περὶ τῆς διαγωγῆς μου, μου εἶπε ὅτι εἶμαι «λευκὸς και νὰ ἡσυχάσω».

Καί, ὅμως, ή ἱκανοποίησίς μου ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη Ἀμφίσσης Ἀμβρόσιον τελικὰ κατέληξε στο διωγμὸ μου, ἀφοῦ στη θέση μου διορίσε κάποιον ἄλλο και ἐγὼ ἔμεινα χωρὶς θέση...

Τὸ 1926 ἦλθα ἀπὸ τήν Ἀμφισσα στο Βόλο και διορίσθηκα ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη Δημη-

τριάδος Γερμανὸ ἐφημέριος στην Ἁγία Παρασκευὴ του Ἄνω Βόλου, ἀλλὰ μόνον για 75 ἡμέρες. Ἔτσι ἐνῶ εἶπε ὅτι θὰ με διορίζε ἐφημέριο στον Ἱ. Ναὸ Μεταμορφώσεως Βόλου, ἐπειδὴ ἦμουν καλλιφῶνος, τελικὰ μου εἶπε νὰ φύγω και νὰ πάω στη Μακεδονία, ἐκεῖ που ἦσαν ὅλοι οί πρόσφυγες. Ἐγὼ, ὅμως, δὲν ἔφυγα, ἀλλὰ ἔμεινα ἐπὶ ἕνα ὀλόκληρο ἔτος ἄμισθος και ἄνεργος, πρὸς χάριν τῶν τέκνων μου, που πήγαιναν στο Γυμνάσιο του Βόλου.

Τὸ 1935, ὅταν ἦλθε στο Βόλο ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος Ἰωακείμ, ἔπαυσαν οί διωγμοί μου. Ἐδόξασα τὸν Θεό, εὐχαρίστησα τὸν Κύριο και τήν Ὑπεραγία Θεοτόκο και εἰργάσθηκα τὰ ἱερά μου καθήκοντα με ζῆλον. Ἔτσι ἀπέκτησα τήν ἀγάπην ὄλων τῶν ἐνοριτῶν μου, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, και ὄλων τῶν κατοίκων τῆς Νέας Ἰωνίας, ὅπου εἰργάσθηκα ἐπὶ 28 ἔτη. Κατὰ τὰ ἔτη αὐτὰ ἐβάπτισα 1515 παιδιά. Ἐστεφάνωσα γονεῖς, βάπτισα τὰ τέκνα τους, ἐστεφάνωσα αὐτὰ και ἐβάπτισα και τοὺς ἐγγονοὺς των.

Εὐχαριστῶ τὸν Θεό και τήν Ὑπεραγία Θεοτόκο, γιατί με τή μεγάλη ύπομονή και τήν ἀγάπη τῶν ἐνοριτῶν μου ἀπέκτησα και ἐλάχιστα ὑλικά ἀγαθὰ με τήν εὐλογία του Θεοῦ. Εὐχαριστῶ πάλι τὸ Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ἰωακείμ, γιατί κατὰ τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας μου δὲν με μετέθεσε καμμιά φορὰ ἀπὸ τὸν Ἱ. Ναὸ τῆς Εὐαγγελιστρίας.

Και τώρα, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἔρχομαι νὰ γνωρίσω και τήν ἀγάπη του Θεοῦ δια τῶν σκληρῶν δοκιμασιῶν τῶν τεσσάρων τέκνων μου, που μου πήρε ὁ Κύριος εἰς ἡλικίαν 20, 19, 26 και 30 ἐτῶν. Δὲν ἐγόγγυσα ἐνώπιον του Θεοῦ, ἀδελφοί μου, δὲν ἐβλασφήμισα τὸ ὄνομά Του, ἀλλὰ τὸν ἀνεγνώρισα ὡς ἐπουράνιο Πατέρα μου, γιατί Αὐτὸς μου τὰ ἔδωσε και Αὐτὸς μου τὰ πήρε, δια νὰ τὰ ἐγκαταστήσει εἰς τήν ἐπουράνιο Βασιλεία Του, εἰς τήν αἰώνιο ζωή, πέραν του τάφου. Ἐγὼ τὸν ἐδόξασα, τὸν εὐχαρίστησα δια τὸν ἀποχωρισμὸ τῶν τεσσάρων νεκρῶν τέκνων μου και ἐζήτησα ἀπὸ Αὐτὸν νὰ μου δώσει τήν ύπομονή του δικαίου και πολυάθλου Ἰωβ νὰ τήν φυλάττω παρακαταθήκη εἰς ὅλη τή ζωή μου. Και οὔτε ἀπελπίσθηκα για τή δική μου προστασία, γιατί Ἐκεῖνος δια τῆς προσευχῆς και τῆς ἐλπίδος μου πρὸς Αὐτὸν μου ἔστειλε ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος ἦτο σύμφωνα με τὸ θέλημα του Θεοῦ.

(Συνεχίζεται)

ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ

Με άφορμή την άρχή τῆς Ἰνδίκτου
ὡς «Ἡμέρας Προστασίας τοῦ Περιβάλλοντος»*

Στήν ὀρθόδοξη πίστη τὸ φυσικὸ περιβάλλον ἀνοίγεται καὶ ἀποκτᾶ τὶς πραγματικὲς του διαστάσεις, «τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ βάθος καὶ ὕψος» τοῦ Χριστοῦ (Ἐφεισίου 3, 18), ὁ Ὅποιος καταφάσκει τὴν Κτίση, στήν ὁποία ἀντανεκλᾶται ὡς Κύριος τῆς Οἰκουμένης. Ὁ κόσμος δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς τύχης καὶ τῆς ἀναγκαιότητας, ἀλλὰ πεδίο καὶ τόπος σωτηρίας, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ποιμαντικῆς τῆς γιὰ τὴ σωτηρία ὄχι μόνο τοῦ ἀνθρώπου ἀλλὰ καὶ τοῦ κόσμου, μετὰ τὴ συγκρότηση μιᾶς θεολογικῆς οἰκολογίας καὶ τὴν κατάδειξη τῶν θετικῶν συνεπειῶν τῆς.

Ἡ χριστολογικὴ προσέγγιση τῆς φύσεως καὶ τοῦ κόσμου ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας ὡθεὶ στήν ἀντίληψη τῆς οἰκολογικῆς κρίσεως ὡς θεολογικοῦ προβλήματος καὶ τῆς ἀντιμετώπισής τῆς βάσει τῶν ἀρχῶν μιᾶς θεολογικῆς οἰκολογίας, ἡ ὁποία καὶ ἐμπνέει μέτρα προληπτικὰ καὶ θεραπευτικὰ τῆς κρίσεως, ἀλλὰ καὶ ἐντάσσει τὸν κόσμο προοπτικὰ στὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου. Ἀσφαλῶς, ἡ κρίση δὲν εἶναι πρωτεύουσα. Ἀναγκάζεται ἡ Ἐκκλησία νὰ ἀσχοληθεῖ λόγῳ τῶν δυσμενῶν ἐπιπτώσεων τῆς κρίσεως πάνω στὸν ἄνθρωπο καὶ στή φύση. Καὶ τότε δρᾶ συμβουλευτικὰ καὶ περιλαμβάνει στήν ποιμαντικὴ τῆς μέριμνα τὸ οἰκολογικὸ περιβάλλον τοῦ ἀνθρώπου καὶ παρωθεὶ πρὸς συγκεκριμένους ἐνέργειες προτάσσοντας μεταξὺ ἄλλων παραδείγματα πρὸς μίμηση, ὅπως λ.χ. τῶν Γερόντων.

* (Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο μετὰ ἐμπνευσμένο μήνυμα τοῦ μακαριστοῦ Πατριάρχου Δημητρίου τοῦ Α' ἔχει καθιερώσει ἀπὸ τὸ 1989 τὴν 1η Σεπτεμβρίου ὡς «Ἡμέρα Προστασίας τοῦ Περιβάλλοντος». Ἦδη τὸ 1845 ἔχουμε τὴν πρώτη ἐγκύκλιο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «κατὰ τῶν καιόντων καὶ καταστρεφόντων τὸ δάσος». Ἡ «Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Θείας καὶ Πολιτικῆς Οἰκονομίας καὶ Οἰκολογίας» (συσταθεῖσα τὸν Φεβρουάριο τοῦ 2000) ὀργάνωσε ἀνάμεσα σὲ ἄλλες ἐκδηλώσεις καὶ ἐκθεση (6-15 Ἰουνίου 2001), μετὰ τίτλο «Ἐκκλησία καὶ Περιβάλλον». Ἐδαφος-Νερό-Ἀέρας, ὡς συμμετοχὴ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στήν Παγκόσμια Ἡμέρα Περιβάλλοντος (5 Ἰουνίου).

Τοῦ κ. Ἀλεξάνδρου Μ. Σταυροπούλου
Ὁμ. Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Προϋπόθεση γιὰ τέτοιου τύπου στάση εἶναι ἡ αἴσθηση τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ στὸ χῶρο ὡς Θεολογία τοῦ χῶρου. Αὐτὸ κάνει νὰ διερωτώμεθα ἂν εἴμαστε χρήστες ἢ καταχραστὲς καὶ ὀδηγούμεθα πρὸς μία ἠθικὴ τῆς οἰκολογικῆς συνειδήσης. Ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, ἰδίως τελευταῖα μετὰ τὶς πρωτοβουλίες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος θεωρεῖται καταλύτης στήν προστασία τῆς φύσεως. Αὐτὸ τὴν ὡθεὶ σὲ μία θεολογικὴ ἐμβάθυνση τῶν σχετικῶν θέσεων τῆς, ἔτσι ὥστε νὰ θεωρεῖ τὴ φύση ὡς κτίση καὶ τὴν κτίση ὡς εὐχαριστία καὶ τὴν ἐμπειρικὴ θεολογία ὡς τὴ μόνη ἀπάντηση σὲ ζητήματα πού ἀπτονται τῆς οἰκολογίας καὶ τῆς πολιτικῆς. Μόνο μία βιβλικὴ καὶ πατερικὴ θεολογικὴ οἰκολογία εἶναι ἰκανὴ νὰ ἀντιμετωπίσει τὰ προβλήματα τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος. Ἡ ἐνασχόληση καὶ τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν μετὰ τὸ θέμα εἶναι ἐπίσης σοβαρὴ.

Τὴ διδασκαλία τῆς αὐτῆς ἡ Ἐκκλησία ἀντλεῖ ἀπ' ἐκεῖ πού μόνο κανεὶς μπορεῖ νὰ ἐκταμιεύσει ζωτικὲς ἐμπνεύσεις γιὰ τὴν προστασία τῆς φύσεως, τὴν ὁποία ὁ Δημιουργὸς τῆς μᾶς παρέδωσε «ἐργάζεσθαι καὶ φυλάσσειν» αὐτὴν. Πηγὴ γιὰ μία στάση σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης εἶναι ὁ Χριστὸς, ἡ Παναγία μας, οἱ Προφῆτες, ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλη-

σίας, οἱ Ἅγιοι τῆς, οἱ Γέροντες. Ἡ φροντίδα γιὰ τὸν κόσμο ἀποτυπώνεται στή λατρεία καὶ τὴν ὑμνογραφία τῆς Ἐκκλησίας, ὅπου ὁ ἄνθρωπος προβληματίζεται ἀναθέτοντας τὴ μέριμνα καὶ τοὺς οἰκολογικοὺς του προβληματισμοὺς στὸ Θεὸ τῆς κτίσεως καὶ πάσης σαρκός.

Μιᾶς καὶ μιλήσαμε γιὰ παραδείγματα πρὸς μίμηση καὶ ἀναφέραμε τοὺς Γέροντες, αὐτὲς τὶς ἐκλεκτὲς μορφές πού ὑποστασιάζουν ἤδη ἀπὸ τὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς μετὰ τὴ μεταμορφωμένη ζωὴ τους, ἀξίζει τὸν κόπο νὰ ὑπευθυμίσουμε, ὅτι σὲ ἕναν κόσμο πού ἀπασχολεῖται ὀλοένα καὶ περισσότερο μετὰ τὸ οἰκολογικὸ περιβάλλον τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὶς συνέπειες πού μπορεῖ νὰ ἔχει μία ἀλόγιστη χρῆση τῆς φύσεως καὶ τῶν ἀποθεμάτων τῆς, ἐντυπωσιάζει ἡ στάση πολλῶν Γερόντων ἐναντι τῶν προβλημάτων πού δημιουργοῦνται στήν ἐποχὴ μας καὶ ἡ συμβουλευτικὴ τους πού ἀσκεῖται σὲ συγκεκριμένα πλαίσια ζωῆς.

Εἶναι ἀλήθεια, ὅτι εἶναι ἔντονη ἡ ἀνησυχία ὀρισμένων γερόντων γιὰ τὴ ρύπανση τοῦ περιβάλλοντος μέσα στὸ ὅποιο ζοῦν οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι. Χωρὶς νὰ κηρύττουν μία «ἐπιστροφή στή φύση» τύπου Ρουσσώ, συνιστοῦν μιὰν «ἐξοδο πρὸς τὴ φύση», «γιὰ νὰ βρεθοῦν οἱ ἄνθρωποι πάλι στὸ φυσικὸ τους περιβάλλον, ἐκεῖ ἀπ' ὅπου ξεκίνησαν», λένε χαμογελώντας, «στὸν Παράδεισο, πού ἦταν ἕνας κῆπος». Χωρὶς ν' ἀρνοῦνται τὴ χρῆση τῆς τεχνολογίας μάχονται γιὰ μία ποιότητα ζωῆς πού ν' ἀγκαλιάζει ὅλο τὸν ἄνθρωπο.

Στενοχωροῦνται μάλιστα ἔντονα ὅταν αὐτὴ ἡ «ἐξοδος» διακυβεύεται καὶ ἀπὸ τόσες πυρκαγιές πού καταστρέφουν τεράστιες δασικὲς ἐκτάσεις καὶ θαμνώδεις περιοχές. Λυποῦνται βαθύτατα γιὰ τὸ διαβλέπουν στὸ ἔργο τῆς καταστροφῆς ψυχικὲς διαταραχές, πού κι ὅταν

ἀκόμη κινεῖται ἀπὸ κερδοσκοπία μετὰ οἰκοπεδοποιητικὲς προθέσεις ξεκινᾷ ἀπὸ μία θεμελιακὴ ἀ-φιλανθρωπία.

Ὅποιος καταστρέφει τὴ Δημιουργία συνεργεῖ στήν καταστροφή τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ πράσινο εἶναι δῶρο Θεοῦ πού ἡ Χάρη Του δωρίζει στὸν ἄνθρωπο. Σεβασμὸς πρὸς αὐτὸ σκοπεύει στήν ὑγεία καὶ τὴν ὁμορφιά. Τὸ δάσος θὰ μποροῦσε νὰ εἶναι τὸ πιὸ ἐντυπωσιακὸ σύμβολο τῆς παρουσίας, τῆς σιωπῆς καὶ τῆς εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας. Γιὰ τὸ δάσος εἶναι σιωπὴ καὶ εὐλογία. Χωρὶς αὐτό, ὅλα γίνονται στεῖρα.

Καὶ ἡ Ἐκκλησία ἔπρεπε νὰ ἀναλάβει ὀλόκληρη ἐκστρατεία καὶ σταυροφορία. Χρειάζεται ἐνεργὸς δράση τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Νόμος μόνος του, ὅπως διαπιστώνουμε, δὲν ἐπαρκεῖ γιὰ τὴν καταστολὴ τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἐγκλήματος καὶ τὴν πρόληψή του. Ἀλλ' οὔτε μόνο μετὰ ἐκκλησιαστικὲς ἀποφάσεις καὶ ἐγκυκλίους μπορεῖ νὰ γίνῃ δουλειά. Ἐδῶ πάλι πρωτεύουσα θέση κατέχει τὸ παράδειγμα καὶ ἡ μίμηση.

Ἄς μνημονεύσουμε ἐδῶ τὸ παράδειγμα τοῦ Γερόντος τῆς Πάτμου π. Ἀμφιλοχίου Μακρῆ (1888-1970), ὁ ὁποῖος συνέβαλε στήν πευκοφύτευση τῆς ἱερᾶς νήσου Πάτμου. Συνήθιζε νὰ λέει: «Ὅποιος φυτεύει ἕνα δένδρο φυτεύει ἐλπίδα, φυτεύει εἰρήνη, φυτεύει ἀγάπη καὶ ἔχει τὶς εὐλογίες τοῦ Θεοῦ». Γι' αὐτὸ ζητοῦσε ἀπὸ τοὺς ἐξομολογούμενους σ' αὐτόν, σὲ ἔνδειξη μετανοίας νὰ φυτεύουν καὶ νὰ περιποιοῦνται ἕνα δένδρο.

Ὅλα αὐτὰ προϋποθέτουν ἀσφαλῶς μιὰ καρδιά εὐαίσθητη, μιὰ καρδιά ἐλεήμονα, ἔτσι ὅπως τὴν προσδιορίζει ἡ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας μετὰ τὸ στόμα ἑνὸς μεγάλου ἄββᾶ, τοῦ Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου (7ος αἰ.): «Καρδιά ἐλεήμων εἶναι μιὰ καρδιά πού καίγεται γιὰ ὀλόκληρη τὴν κτίση, γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, γιὰ τὰ ὄρνια, γιὰ τὰ ζῶα, γιὰ τοὺς δαίμονες καὶ γιὰ ὅλα τὰ κτίσματα. Μετὰ τὴν ἀνάμνηση καὶ τὴν θέα τους τρέχουν ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ ἀνθρώπου δάκρυα. Ἀπὸ τὴν πολλὴ καὶ σφοδρὴ ἀγάπη πού συνέχει τὴν καρδιά του δὲν μπορεῖ νὰ ἀνεχθεῖ ἢ νὰ ἀκούσει ἢ νὰ δεῖ κάποια καταστροφή, ἢ κάποια μικρὴ λύπη νὰ γίνῃ μέσα στήν κτίση. Γι' αὐτὸ καὶ γιὰ τὰ ἄλογα ζῶα καὶ γιὰ τὰ ἔρπετα καὶ γιὰ τοὺς ἐχθροὺς τῆς ἀληθείας καὶ γι' αὐτοὺς πού τὸν βλέπουν, κάθε στιγμή προσφέρει προσευχὴ μετὰ δάκρυα, γιὰ νὰ τοὺς διαφυλάξει καὶ νὰ τοὺς ἐλεήσει ὁ Θεός».

Του Πρωτ. κ. Βασιλείου Θερμού

ΚΑΠΟΙΟΙ από τους αναγνώστες μας ίσως αναγνωρίσουν στη φράση αυτή ένα χαρακτηριστικό σύνθημα του οικολογικού κινήματος. Καθώς πρόσφατα γιορτάσαμε την παγκόσμια ημέρα περιβάλλοντος, αλλά και καθώς ήδη έχουμε εισέλθει στο νέο εκκλησιαστικό έτος-νέα χρονιά έργασίας στον άγρο του Χριστού, έχω την αίσθηση ότι το εν λόγω σύνθημα έχει αρκετά να μᾶς πεί και στην ποιμαντική μας δράση.

Το οικολογικό κίνημα κατέληξε σε αυτή την προτροπή μέσα από τη διαπίστωση ότι κανέ-

η αρχή που μελετούμε σήμερα πηγάζει από το γεγονός ότι το πεδίο ευθύνης μας είναι έξορισμο περιουσιζόμενο. Δέν έχουμε τή δυνατότητα σέ κανένα τομέα, είτε υλικό είτε πνευματικό, νά λάβουμε αποφάσεις καθολικής ισχύος. Τό αξιοσημείωτο όμως είναι ότι, όπως και στή φύση, έτσι και στό «περιβάλλον» τής Έκκλησίας, οί ενέργειές μας είναι δυνατόν κάποιες φορές νά έχουν γενικευμένη επίρροή, κάποτε και έν άγνοιά μας.

Άς τό κάνουμε όμως πιό συγκεκριμένο. Φοιτήτρια 21 ετών, ή όποια μου αναφέρει δυσκολίες στή σχέση της μέ τόν Θεό, θυμάται ότι στήν πόλη στήν όποια μεγάλωσε και μέσα σέ ένα μικρό εκκλησάκι είχε, όταν ήταν μικρή, άτενίσει σέ μία εικόνα τής μελλούσης κρίσεως. Τήν αισθάνθηκε τόσο τρομακτική ώστε άρχισε νά αισθάνεται φόβο πρὸς τόν Θεό, ένα φόβο ό όποιος, συνεργούντων και άλλων ψυχολογικών παραγόντων, έγκαταστάθηκε μέσα τής ζημιώνοντας τή σχέση της μέ τόν Θεό.

Κατά ένδιαφέρουσα σύμπτωση έγώ είχα ζήσει ως μικρό παιδί στήν ίδια πόλη για κάποιο διάστημα και είχα προσέξει τήν ίδια εικόνα! Μου είχαν κάνει έντύπωση οί φρικτές μορφές και οί βασανιστικές σκηνές. Έπρόκειτο για μία από εκείνες τίς χάρτινες εικόνες εύτελεστάτης αισθητικής και άμφιβόλου θεολογίας, που πωλούνται μαζικά σέ κάποια καταστήματα. Διασταύρωσα ότι μιλούσαμε για τήν ίδια εικόνα και θλίψη κατόπιν κατέλαβε τήν ψυχή μου. Πριν από τουλάχιστον σαράντα χρόνια κάποιος κληρικός ή και λαϊκός, όπωσδήποτε καλοπροαίρετα, τοποθέτησε τήν εικόνα αυτή στό εκκλησάκι. Αυτός ένδεχομένως νά έχει ήδη αναχωρήσει από τόν κόσμο αυτό, αλλά ή εικόνα του «ζει και βασιλεύει», και τίς ψυχές μέ τόν φόβο κυριεύει. Ποιός ξέρει για πόσες δεκαετίες άκόμη.

Τά έρωτήματά σας και οί προτάσεις σας νά άπευθύνονται στόν π. Βασίλειο Θερμό, Έρατοῦς 11, Παλλήνη 153 51 ή στό thermosv@otenet.gr.

«Σκέψου σφαιρικά, δράσε τοπικά»

να φυσικό φαινόμενο και καμμιά ανθρώπινη δραστηριότητα δέν μπορούν νά άπομονωθούν μεταξύ τους. Κάθε κίνηση τής φύσης και κάθε ένέργεια του ανθρώπου άλληλοδιαπλέκονται και άλληλοεπηρέάζονται σέ τέτοιο βαθμό ώστε συχνά είναι δύσκολο νά σταθμίσει κάποιος τίς τελικές συνέπειές τους στό περιβάλλον. Για παράδειγμα, τό φαινόμενο του θερμοκηπίου προκαλείται από τίς πλούσιες χώρες και τίς καταστρεπτικές συνέπειές του τίς ύφιστανται περισσότερο οί φτωχές!

Άκόμη, ή ρύπανση του άέρα ή τών υδάτων δέν γνωρίζει σύνορα: αυτός που άσκει ρυπαίνουσα δραστηριότητα χρειάζεται νά αναμετρήσει τήν επέκτασή της έξω από τό χώρο ευθύνης του, αλλά στή συνέχεια καλείται νά αναλάβει προληπτική δράση μέσα στόν χώρο ευθύνης του. Η αρχή αυτή ισχύει είτε πρόκειται για ιδιώτες είτε για τό κράτος. Η, τό κράτος που διαχειρίζεται π.χ. ένα ποτάμι πάλι άπαιτείται νά σκεφθεί σφαιρικά (συνέπειες σέ άλλα κράτη ή οικοσυστήματα) αλλά νά δράσει τοπικά.

Έδώ έχουμε μία κλασική περίπτωση υπεριοπτικής δράσεως, όπως λέγεται, δηλαδή ένέργειας τής όποίας τό βεληκεές εκτείνεται στόν χρόνο και στόν τόπο, σέ βαθμό δυσανάλογο πρὸς τήν ικανότητα του ένεργούντος νά προβλέψει. Για τήν ακρίβεια, ούδέποτε είμαστε σέ θέση νά προβλέψουμε τίς συνέπειες τών ένεργειών μας από ποιμαντικής άπόψεως. Τό πρόβλημα όμως είναι ότι, για ιστορικούς λόγους, δέν έχουμε έξασκηθή ούτε στό στοιχειώδη.

Στήν παραδοσιακή κοινωνία οί άνθρωπινες κοινότητες ήταν σχετικά κλειστές και άπομονωμένες, μέ άποτέλεσμα οί συνέπειες τών ποιμαντικών ένεργειών νά παραμένουν ως επί τό πλείστον στό όρια τής κοινότητας. Αυτό τό χαρακτηριστικό έξόπλισε μέ ένα αίσθημα ασφάλειας τούς κληρικούς, σαν από κεκτημένη ταχύτητα, άφου οί επιπτώσεις τών πράξεων και τών έπιλογών τους παρέμεναν σχετικά προβλέψιμες. Όταν όμως βρεθήκαμε καταμεσής στήν άνοιχτή κοινωνία του σήμερα, όπου οί άνθρωποι μετακινούνται διαρκώς και σέ βαθμό πρωτοφανή, άιφνιδιαστήκαμε. Στήν εποχή μας κάθε ποιμαντική ένέργεια είναι υπεριοπτική.

Βγαίνουμε νά κηρύξουμε σέ πιστούς οί όποιοι ένδέχεται τήν έπόμενη Κυριακή νά βρίσκονται σέ άλλο ναό. Κάποιοι ίσως μᾶς άκούν για πρώτη και τελευταία φορά. Κατ' έξοχήν αυτό συμβαίνει σέ γάμους, βαπτίσεις, κηδείες, και μνημόσυνα. Επίσης άποτελεί συνηθισμένο φαινόμενο στό παραθεριστικά μέρη. Ο τρόπος μέ τόν όποιο τελούμε Λατρεία και κήρυγμα, και φυσικά κάθε άλλο είδος ποιμαντικής, έπηρέαζει μεγάλους άριθμούς ανθρώπων και πολύ περισσότερο από όσο στό παρελθόν.

Αυτό συμβαίνει έν μέρει και για ψυχολογικούς λόγους. Σέ μία κλειστή κοινότητα, όπου οί άνθρωποι καθημερινά άτενίζουν τά ίδια πρόσωπα και στό ναό, αν κάτι δέν γίνεται σωστά από τόν κληρικό τους αναπτύσσονται στόν πιστό άνεπίγνωστοι μηχανισμοί άμυνας προκειμένου νά άποσβέσουν τήν όποια βλαπτική δράση στίς ψυχές (π.χ. δικαιολογούν «έτσι είναι ό χαρακτήρας του παπα μας»). Όταν όμως κάποιος εκτίθεται συχνά σέ νέα έρεθίσματα, δηλαδή νέες εκκλησιαστικές έμπει-

ρίες, παραμένει ψυχικά πιό «χαλαρός», και γι αυτό πιό εύάλωτος. Μέ τέτοιο τρόπο λειτουργούν, για παράδειγμα, οί τόσο δυσάρεστοι άιφνιδιασμοί που λαμβάνουν χώρα στό κοιμητήρια αλλά και στό μυστήρια, από τήν άποκαρδιωτική συμπεριφορά κάποιων έξήμων.

Τό οικολογικό σύνθημα δέν μᾶς είναι χρήσιμο μόνο για νά άποφεύγουμε κακοτοπιές, αλλά και για νά ένεργούμε θετικά. Ολόκληρη ή φιλοσοφία του προϋποθέτει τήν ικανότητά μας νά συλλαμβάνουμε τήν γενικότερη εκκλησιαστική κατάσταση, ώστε έμεις νά δροῦμε αναλόγως στό τοπικό επίπεδο. Δέν γνωρίζω πόσο έχουμε αναπτύξει αυτή τήν ικανότητα. Για νά καταστεί έφικτός ένας σφαιρικός προβληματισμός κατ αρχήν άπαιτεί συζητήσεις ποιμαντικού περιεχομένου μέ άλλους κληρικούς για νά ανταλλάσσουμε συνεχώς έμπειρίες. Τό κάνουμε αυτό;

Άκόμη προϋποθέτει διαρκή έννημέρωση πάνω στό κοινωνικά και έν γένει ανθρώπινα προβλήματα. Ένημέρωση που θα λάβουμε από τόν τύπο, από βιβλία και περιοδικά, από συνομιλίες μέ λαϊκούς διαφόρων ιδιοτήτων. Η συνεχής αυτή σπουδή τών ανθρώπινων προβληματισμών θα μᾶς έπιτρέψει νά συλλάβουμε τίς τάσεις τών καιρών, νά προλάβουμε δυσάρεστες έξελίξεις, νά σχεδιάσουμε κατάλληλες δράσεις. Τό πεδίο δράσης μας θα είναι ή έννορία (έκτός αν κατέχουμε κάποια έπιτελική θέση όποτε γίνεται εύρύτερο), που σημαίνει ότι δημιουργούμε έστίες υγείας σέ ένα νοσηρό κόσμο.

Όσα είπαμε ως τώρα, ένω ισχύουν για κάθε κληρικό και ποιμένα, μετατρέπονται σέ άδήριτη ανάγκη για όποιον κληρικό κηρύττει: τά λόγια μας ταξιδεύουν μέσα στό αυτιά όσων τά άκουσαν, συχνά κουβαλώντας μεγαλύτερη άξία από αυτή που πράγματι έχουν μόνο και μόνο λόγω τής ιδιότητός μας. Είναι τό κύρος τής θέσης μας που τά κάνει νά εισακούονται μέ μεγαλύτερη δεκτικότητα: ή αντίθετα, πού, άπαξιώνοντάς τα, μαζί μέ αυτά κάνει νά άπαξιώνεται και ή ιδιότητά μας.

«Υδωρ βαθύ λόγος έν καρδία άνδρός, ποταμός δέ άναπηδύει και πηγή ζωής» (Παροιμ. 18: 4). Ίδου ή πρόκληση για διαχείριση υδάτινων πόρων στό οικοσυστήματα τών ψυχών...

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ ΤΗΣ ΤΙΜΙΑΣ ΣΚΕΠΗΣ

Του κ. Διονυσίου Ανατολικιώτου

Η ΕΟΡΤΗ της τιμίας Σκέπης είναι νεώτερα και κατ' ακρίβειαν είναι έορτη θεομητορικού άμφιου, όπως οί έορτές της 2ας Ιουλίου και της 31ης Αύγουστου (βλέπε και «Σύστημα Τυπικού» σ. 198). Για τὸ πὼς και πότε καθιερώθηκε στην Έκκλησία της Ελλάδος και εκτός αυτής μπορούν οί ενδιαφερόμενοι να ανατρέξουν στην σχετική βιβλιογραφία (βλέπε και «Συμβολή», *έπιθεώρησις* έκκλ. τυπικού, τεύχος 3, σ. 15 κ.έ., και τεύχος 15, σ. 55 κ.έ.).

Έπειδή είναι νεώτερα έορτή, τὸ τυπικό της δέν προβλέπεται στοί ισχύον Τυπικόν του Γεωργίου Βιολάκη (Τ.Μ.Ε.). Γι' αυτό στις εκδόσεις της ακολουθίας (α' 1952, β' 1966, και νεώτερες) προστέθηκε ή σημείωση: «εί τύχοι ή έορτή έν Κυριακή, ή ακολουθία ψάλλεται κατά την Τυπικήν Διάταξιν της έορτής των Εισοδίων της Θεοτόκου (βλ. Τυπικόν 21ης Νοεμβρίου 68)». Όμως αυτό τὸ τυπικό μπορεί να ισχύσει μόνο για την μονή ή τὸν ένοριακό ναό που έχουν άφιερωθή ειδικώς στην θεομητορική Σκέπη, διότι ή έορτή δέν έχει ούτε προεόρτια ούτε μεθέορτα, έπομένως λειτουργικώς δέν είναι σωστό να έξομοιωθή με τὰ Εισόδια ή τις άλλες μεγάλες θεομητορικές έορτές. Γι' αυτό στοί *Έκκλησιαστικόν Ημερολόγιον* της Έκκλ. της Ελλάδος του έτους 1956 υπό της τότε συνοδικής έπιτροπής ανεγράφη όρθότατα ή όδηγία ότι, αν ή 28η Οκτωβρίου τύχη Κυριακή, «ή ακολουθία της έορτής συμψάλλεται μετά της αναστάσιμου κατά τὰς τυπικάς διατάξεις της άποδόσεως της Κοιμήσεως της Θεοτόκου και άλλων θεομητορικῶν έορτῶν». Η όδηγία αυτή άποτελεί διευκρίνιση και διόρθωση της προηγούμενης του 1952, και αυτή έπρεπε να τεθή στις μέχρι σήμερα έπανεκδόσεις της ακολουθίας.

Πιὸ άπλά αυτό σημαίνει ότι, όταν ή 28η Οκτωβρίου τυγχάνη ήμερα Κυριακή, τότε λέγεται Άπόστολος της Θεοτόκου, αλλά Εύαγγέλιον της Κυριακής. Δυστυχώς ή πρώτη τυπική όδηγία του 1952 (που έπαναλαμβάνεται στις έπανεκδόσεις μέχρι σήμερα) ώδήγησε

στην έσφαλμένη αντικατάσταση του Εύαγγελίου της σειρᾶς από τὸ θεομητορικό Εύαγγέλιο. Δέν προσέχτηκε ή διόρθωση του Τυπικού από τὸ *Έκκλησιαστικόν Ημερολόγιον* του 1956, ούτε έπίσης ότι τὸ Τ.Μ.Ε. στην αντίστοιχη περίπτωση της 24ης Σεπτεμβρίου σε Κυριακή (ανάμνηση θεομητορικού θαύματος) όρίζει στην λειτουργία άπαραιτήτως τὸ ένδιάτακτο Εύαγγέλιον της Κυριακής και όχι τὸ θεομητορικό.

Δυστυχώς τὸ λάθος της παραλείψεως του Εύαγγελίου της Κυριακής περάστηκε σε διάφορα νεώτερα τυπικά, καθώς και στους πίνακες των Κυριακοδρομιῶν (Κανονίων) που έπιμελήθηκε ο άοίδιμος τυπικολόγος Γεώργιος Μπεκατώρος και εκδίδονται ως παράρτημα («Εύαγγελιστάριον») στοί Εύαγγέλιον της Άποστολικής Διακονίας: στοί σημείο αυτό πρέπει να διορθωθούν. Έπίσης βάσει του Τ.Μ.Ε. και των Τυπικῶν του Άγίου Όρους έπισημαίνονται και άλλες «παρατυπίες» που συνηθίζονται σήμερα στην διεξαγωγή της έορτής της τιμίας Σκέπης. Εύτυχώς αυτά διορθώνονται με σοφία στοί «Σύστημα Τυπικού» του π. Κων/νου Παπαγιάννη (§389, ύποσ. 327).

Πάντα τὰ άνωτέρω έλήφθησαν μετά της προσήκουσης προσοχής ύπόψιν κατά την σύνταξη του τυπικού μέρους («Κανοναρίου») των Διπτύχων του έτους 2007, όποτε ή 28η Οκτωβρίου είναι Κυριακή, γι' αυτό και ώρίσθησαν στην λειτουργία Άπόστολος της Θεοτόκου, (της 21ης Νοεμ., «*Είχεν ή πρώτη σκηνή*», Έβρ. θ' 1-7) και Εύαγγέλιον της σειρᾶς (Κυρ. ζ' Λουκά, «*Άνθρωπος τις... ᾧ όνομα Ιάϊρος*», Λκ. η' 41-56). Τὸ ίδιο είχε όρίσει και ή άρμόδια συνοδική έπιτροπή του 1956, στην όποία συμμετείχαν μεταξὺ άλλων ο έπίσκοπος Ρωγῶν Διονύσιος (μετέπειτα μητροπολίτης Σερβίων και Κοζάνης), ο οίκονόμος Γεώργιος Ρήγας και ο πρωτονοτάριος Έμμανουήλ Φαρλέκας, άπαντες έκκλησιαστικοί άνδρες όχι τυχαίοι και μύσται του έκκλησιαστικού τυπικού.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Του κ. Κωνσταντίνου Χολέβα

Άγωγή αγάπης και έλευθερίας

Καλό Σεπτέμβριο! Καλή νέα Έκκλησιαστική και Άκαδημαϊκή Χρονιά! Με την εύκαιρία του άνοιγματος των Σχολείων είναι χρήσιμο να θυμόμαστε τις παιδαγωγικές αρχές που διδάσκουν οί Πατέρες της Έκκλησίας μας. Και έπειδή δέν είναι εύκολο στον καθένα μας να καταφεύγει σε βιβλιοθήκες και να μελετᾶ τὰ έργα του Μεγάλου Βασιλείου, του Ιωάννου του Χρυσοστόμου κ.ά. μεγάλων διδασκάλων θεωρώ πολύτιμη την προσφορά του κ. Βασιλείου Χαρώνη, Θεολόγου και τέως Έπόπου Μέσης Εκπαιδύσεως. Ο κ. Χαρώνης έχει έρευνήσει με σεβασμό και συστηματικότητα τὸ έργο των Τριῶν Ίεραρχῶν και έχει βραβευθεί για τὰ έργα του αυτά από την Άκαδημία Άθηνῶν. Σήμερα έχουμε στα χέρια μας ένα εύχρηστο και κατανοητό σε όλους άπάνθισμα της παιδαγωγικής ανθρωπολογίας της Όρθοδόξου Εκκλησιαστικής Γραμματείας ύπό τον τίτλο: «*Άγωγή Άγάπης και Έλευθερίας*» και ύπότιτλο «*Δοκίμιον Παιδαγωγικής Άνθρωπολογίας*» (Άθήναι 2006, Έκδοτικός Οίκος Έλευθερίου Μερετᾶκη – Τὸ Βυζάντιον). Στις 250 σελίδες του βιβλίου αυτού ο συγγραφεύς εκθέτει την μεγάλη παιδαγωγική του πείρα και παρουσιάζει τις άπόψεις των Πατέρων για τις σχέσεις των γονέων με τὰ παιδιά και των διδασκόντων με τους μαθητές τους. Παραθέτουμε ένα χαρακτηριστικό άπόσπασμα: «*Με την πάροδο του χρόνου τὰ παιδιά αλλάζουν και ώριμάζουν. Μερικά από τὰ μεγάλα παιδιά, που κάνουν τώρα τον «σκληρό», φθάνουν κάποτε στοί άδιέξοδο και περιμένουν ένα χέρι να τὰ βοηθήσει. Είναι λάθος να κόβουμε τις γέφυρες έπικοινωνίας μαζί τους (MG 48,966-967 – ΕΠΕ 25, 396, 38, 402). Ο άνθρωπος, λέγει ο Χρυσόστομος, με την εκπαίδευση, την τέχνη και την έπιμονή κατορθώνει να δαμάσει και να έξημερώσει άκόμη και τὸ λιοντάρι. Πολύ περισσότερο οί γονεΐς με την ύπομονή τους και την παιδαγωγική τέχνη μπορούν να διορθώσουν και*

την πιὸ άτίθαση φύση (ΕΠΕ 7, 620). Η διόρθωση κάθε ανθρώπου, ιδιαίτερα όμως των παιδιῶν και των έφήβων, είναι δύσκολο κατόρθωμα. Τὰ προβλήματα των νέων δέν έπιλύονται με τὸ λογικό, αλλά με τὰ γόνατα, με την άδιάλειπτη προσευχή». Εύχαριστούμε τον κ. Χαρώνη για την σοφία των Πατέρων που μάς την παρουσιάζει έκλαϊκευμένη και του εύχόμεθα να έχει καρποφορία σε κάθε πνευματική του προσπάθεια.

Τὸ Θ' Πανελλήνιο Θεολογικό Συνέδριο

Μέ κεντρικό θέμα «*Η Παγκοσμιοποίηση και ή Οικουμενικότητα της Όρθοδοξίας*» διοργανώθηκε στις 7-9 Σεπτεμβρίου τ.έ. στην Άθήνα τὸ Θ' Πανελλήνιο Θεολογικό Συνέδριο. Την διοργάνωση ανέλαβε, όπως και στα προηγούμενα Συνέδρια, ή Πανελλήνιος Ένωσις Θεολόγων και κατά γενική όμολογία τὰ άποτελέσματα υπήρξαν θετικά και από πλευρᾶς περιεχομένου και από πλευρᾶς συμμετοχής. Δύο χιλιάδες Θεολόγοι, κληρικοί και λαϊκοί, από όλη την Ελλάδα και από γειτονικές χώρες παρακολούθησαν τις διάφορες θεματικές ένότητες του Συνεδρίου. Στην έναρξη των εργασιῶν άνεγνώσθη μήνυμα του Μακαριωτάτου Άρχιεπισκόπου Άθηνῶν και πάσης Ελλάδος κ. Χριστοδούλου, ο όποιος εύρίσκεται στις Η.Π.Α. για να ύποβληθεί σε μεταμόσχευση ήπατος. Τὸ μήνυμα άνεγνώσθη ύπό του Σεβ. Μητροπολίτου Νέας Σμύρνης κ. Συμεῶν. Οί έπί μέρους ένότητες του Συνεδρίου κάλυψαν τὰ ακόλουθα θέματα: 1η Ένότητα: Η Παγκοσμιοποίηση - Γενική θεώρηση. 2η Ένότητα: Παγκοσμιοποίηση και Όρθοδοξία. 3η Ένότητα: Όρθόδοξοι Προβληματισμοί από τις προκλήσεις της παγκοσμιοποιούμενης κοινωνίας. 4η Ένότητα: Ο Οικουμενικός λόγος της Όρθοδοξίας στην Εκπαίδευση. 5η Ένότητα: Ποιμαντικός σχεδιασμός της Όρθοδόξου Έκκλησίας σε σχέση με σύγχρονα πνευματικά και κοινωνικά προβλήματα. Την Κυριακή 9η Σεπτεμβρίου οί σύνε-

δροι έκκλησιάσθηκαν στον Ίερό Μητροπολιτικό Ναό Ἀθηνῶν. Ἡ ἐπιλογή τῶν θεμάτων κρίνεται ἐπιτυχῆς καὶ τὸ ἐπίπεδο τῶν ὁμιλητῶν ἦταν ὄντως ὑψηλό. Συγχαίρουμε τὴν Π.Ε.Θ. γιὰ τὴν πρωτοβουλία τῆς καὶ ἀναμένουμε συντόμως τὴν ἐκδοσὴ τῶν Πρακτικῶν τοῦ Συνεδρίου.

Ἡ Ἀρναία τίμησε τὸν ἅγιο Κοσμᾶ τὸν Αἰτωλό

Τὸ καλοκαίρι πὺ μόλις τελείωσε καὶ συγκεκριμένα στὶς 19 Αὐγούστου εἶχα τὴν εὐλογία καὶ τὴν χαρὰ νὰ μετάσχω ὡς ὁμιλητῆς στὸ ΣΤ΄ Πνευματικὸ Συμπόσιο πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ στὴν Ἀρναία Χαλκιδικῆς. Τὴν διοργάνωση ἀνέλαβε ἡ Ίερά Μητρόπολις Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου καὶ ἡ Ίερά Μονὴ Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ Ἀρναίας. Τὸ ἐφετεινὸ θέμα ἦταν «Ὁ Ἅγιος Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλὸς καὶ ἡ Ἐλευθερία τοῦ Γένους». Οἱ ἄλλοι ὁμιλητῆς ἦσαν: Ὁ Καθηγητῆς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Α.Θ.Π. κ. Μιχαὴλ Τρίτος, ὁ Φιλολόγος – Συγγραφεὺς καὶ τέως Γενικὸς Ἐπιθεωρητῆς Μ.Ε. κ. Ἀπόστολος Παπαθεοδώρου καὶ ὁ Παινοσ. Ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Μαϊδώνης, Πρωτοσύγκελλος τῆς Ίερᾶς Μητροπόλεως. Τὸ κλείσιμο τῆς Ἡμερίδος ἐγινε ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὁρους καὶ Ἀρδαμερίου κ. Νικόδημο. Πολὺ θερμὴ ὑπῆρξε καὶ ἡ προσφώνηση τοῦ Δημάρχου κ. Α. Λαζάρου, ὁ ὁποῖος παρεχώρησε τὴν μεγάλη αἴθουσα τοῦ Δημαρχείου γιὰ τὴν διεξαγωγὴ τοῦ Συμποσίου. Ἡ Ἀρναία ἔχει ἰδιαιτέρους δεσμούς με τὸν Ἅγιο Κοσμᾶ. Ἐκεῖ δίδαξε τὸ 1775 ὁ Ἅγιος τῶν Σκλάβων καὶ μάλιστα προφήτευσε ὅτι οἱ ὑπῆρξες τοῦ Χολομῶντος καὶ τὰ γύρω χωριά θὰ ἀπελευθερωθοῦν χωρὶς αἱματοχυσία, ὅπως ἐγινε τὸ 1912. Ἐπίσης ὁ Ἅγιος ἐμφανίσθηκε τὸ 1943 σὲ μία εὐλαβὴ γυναίκα τῆς Ἀρναίας καὶ προφήτευσε διάφορα γεγονότα σχετικὰ με τὴν ἐχθρική Κατοχή. Στὸ σημεῖο τῆς ἐμφάνισσως τοῦ Ἁγίου ἔχει ἀνεγερθεῖ προσκνητῆριον καὶ πολὺ κοντὰ στὸ σημεῖο αὐτὸ οἰκοδομήθηκε προσφάτως ἡ γυναικεία Κοινοβιακὴ Μονὴ τοῦ Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ. Μετὴν εὐκαιρία τῆς ἐπισκέψεώς μου εἶχα τὴν εὐκαιρία νὰ θαυμάσω τὸν περικαλλὴ ἱστορικὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Στεφάνου Ἀρναίας, ὁ ὁποῖος κατεστράφη ἀπὸ πυρκαϊὰ τὸ 2005, ἀλλὰ ἀνοικοδομήθηκε καὶ

ἀποκαταστάθηκε με θαυμαστὴ ταχύτητα. Ἄς εὐχηθοῦμε ὁ Ἅγιος Κοσμᾶς νὰ εὐλογεῖ τὴν συνέχιση τῶν ἐνδιαφερόντων αὐτῶν Πνευματικῶν Συμποσίων.

Νέες ἐκδόσεις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας

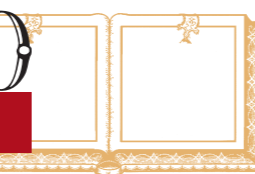
Με πυρετώδη ρυθμὸ αὐξάνονται οἱ ψυχοφελεῖς ἐκδόσεις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Συγκεκριμένα ἐκυκλοφορήθησαν ἐντὸς τοῦ θέρους τὰ ἐξῆς ἐνδιαφέροντα βιβλία.

1) «Ἡ ζύμη τοῦ Εὐαγγελίου» τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Φαναρίου κ. Ἀγαθαγγέλου, με ὑπότιτλο: Ὁμιλίες σὲ Εὐαγγελικὲς περικοπὲς καὶ ἐορτές. 2) «Οἱ Μεγαλομάρτυρες Ἀρτέμιος-Παντελεήμων-Πλάτων» τοῦ Συμεῶν τοῦ Μεταφραστοῦ, με εἰσαγωγὴ, μετάφραση καὶ σχόλια ἀπὸ τὸν Γεώργιο Παπαδημητρόπουλο, Θεολόγο-Φιλολόγο-Λυκειάρχη. Γιὰ τὸ βιβλίον «Ἡ ζύμη τοῦ Εὐαγγελίου» γράφει στὸν πρόλογο ὁ συγγραφεὺς του: «Ἡ ζύμη τοῦ Εὐαγγελίου ἐκφράζει ταπεινὲς σκέψεις γιὰ τὶς εὐαγγελικὲς περικοπὲς τῶν Κυριακῶν τοῦ λειτουργικοῦ ἔτους καὶ ὀλίγων ἐορτῶν, χωρὶς καμμιά ἀξίωση πρωτοτυπίας ἢ «ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγους» (Α΄ Κορ. 2,4), ἀλλ' ὡς μία ὑπόμνηση ὅσων ἐσεῖς καλὰ γνωρίζετε καὶ μετὰ τὴν χάρι τοῦ Θεοῦ βιώνετε καὶ πιστεύετε, καὶ τὸ σπουδαιότερο μαρτυρεῖτε στὸν σύγχρονον κόσμον, ὅχι σὰν μία ἐκκλησιαστικὴ εἰδηση, ἀλλὰ ὡς μία ἐξομολόγηση τῆς προσωπικῆς σας σχέσως με τὸν Θεόν». Τὸ βιβλίον αὐτὸ ἀποτελεῖ χρήσιμο βοήθημα γιὰ ἐφημέριους, ἱεροκήρυκες καὶ θεολόγους, ἀλλὰ καὶ γιὰ κάθε Χριστιανὸ πὺ μελετᾷ τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ.

ΒΙΒΛΙΟ

παρουσίαση

Δημήτρη Φερούση

Ὁ Καθεδρικός Ναὸς τῆς Ἁγίας Τριάδος στὸν Πειραιᾶ

Εἶναι λίγοι αὐτοὶ πὺ γνωρίζουν τὴν ἱστορία τοῦ Πειραιᾶ. Λιγότεροι ἐκεῖνοι πὺ γνωρίζουν τὴ σημασία πὺ εἶχε ἡ ἐγκατάσταση στὴν περιοχὴ τῶν νησιωτῶν ἀπὸ τὸ Ἀρχιεπίσκοπον ἀλλὰ

καὶ πρόσφυγες πὺ ἦρθαν ἀπὸ τὴν «ἄλλη μεριά τοῦ νεροῦ» γιὰ νὰ κάνουν τὸ Πόρτο Λέονε τοῦ Μεσαίωνα ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα λιμάνια τῆς Μεσογείου. Ἐνας ἀπὸ αὐτοὺς πὺ τὸν γνωρίζουν καλά, μὰ καὶ εἶδε τὸ φῶς ἐκεῖ, εἶναι ὁ Δ. Φερούσης, ἄνθρωπος πὺ δούλεψε χρόνια στὸ χωρὸ τῆς Ἐκκλησίας. Ποιὸς νὰ θυμᾶται καὶ νὰ μνημονεῖ πὺ ἐκεῖνος ἦταν πὺ πρῶτος ἔστησε τὸ «κάτω στούντιο», τὸ σημερινὸ δεῦτερο στούντιο τοῦ Ρ/Σ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πὺ χρησιμοποίησε

ΛΙΤΣΑ Ι. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ

ΔΙΣΚΟ

παρουσίαση

«Ψάλατε συνετῶς τῷ Θεῷ» – Γ΄ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΔΡΥΜΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

«Θεωρία καὶ Πράξη εἶναι οἱ δύο πτεροῦγες τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης. Μία νὰ λείψει ἀπ' αὐτῆς καὶ τὸ πουλὶ τὸ θαυμαστὸ, ἡ Ψαλτικὴ μας Τέχνη, δὲν μπορεῖ νὰ πετάξει». Εἶναι μία χαρακτηριστικὴ φράση τῆς καταληκτικῆς ἀποφώνησης τοῦ καθ. κ. Γρ. Στάθη στὸ Γ΄ Διεθνὲς Μουσικολογικὸ καὶ Ψαλτικὸ Συνέδριον «Θεωρία καὶ Πράξη

οὔσε ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ τὴν ἐγγραφή ἐκπομπῶν. Ἁγία Φιλοθέη, Μιχαὴλ Μπακνανᾶς, Νικόλαος Πλανᾶς, Θεοδώρα Κομνηνὴ, Κύριλλος καὶ Μεθόδιος καὶ ἄλλες μορφές τοῦ Γένους μερικὰ ἀπὸ τὰ θέματά του καὶ δίπλα σ' αὐτὰ ἐννιά ποιητικὲς συλλογές, βιβλία γιὰ τὸν Πειραιᾶ, γιὰ τὴ θάλασσα, γιὰ τὸν ἀγαπημένο μου τὸν Ἰωνᾶ καὶ τὸ ταξίδι του καὶ ἄλλα πολλὰ ἀκόμα. Τὸ νέο του βιβλίον εἶναι ἀφιερωμένο στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ τῆς Ἁγίας Τριάδος στὸν Πειραιᾶ, πὺ εἶναι ἀναπόσπαστα δεμένος μετὰ τὴν ἱστορία, τὴν θρησκευτικὴ καὶ κοινωνικὴ ζωὴ, τὸν πολιτισμὸ τοῦ Πειραιᾶ. Εἶναι ἐντυπωσιακὴ ἀπὸ πολλὲς πλευρὲς ἡ ἱστορία τοῦ Ναοῦ καὶ ὁ Φερούσης τὴ διηγεῖται ἀπλὰ ἀλλὰ καὶ με ἀδρές γραμμές, με στοιχεῖα καὶ με γνώση προσωπικὴ, ἀλλὰ καὶ με ὀλοφάνερη τὴν πίστη του καὶ τὴ γνώση τῶν κειμένων τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας πὺ τὰ χρησιμοποιοῦ με προσοχὴ καὶ με ποιητικὴ διάθεση, πὺ πὺ νὰ τὴν κρύψει ἄλλωστε. Πρόσωπα καὶ γεγονότα, ἀλλὰ κάπως γνωστὰ καὶ ἄλλα ἄγνωστα στοὺς πολλούς, πλέκονται με ἐνάργεια καὶ λυρισμὸ σὲ ἕνα κείμενον πὺ εἶναι πλημμυρισμένο ἀπὸ ὠπές γιὰ τὸν συγγραφέα, ἀλλὰ φαντάζομαι καὶ γιὰ πολλοὺς γνήσιους Πειραιώτες, μνήμες.

ΛΙΤΣΑ Ι. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ

τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης», πὺ πραγματοποιήθηκε τὸ 2006 στὴν Ἀθήνα. Τὸ κείμενον τῆς ὁμιλίας μαζί με παρουσίαση τῶν χορωδιῶν τῶν Χορῶν πὺ παρουσιάστηκαν στὰ πλαίσια τοῦ Συνεδρίου καὶ με θαυμάσιες φωτογραφίες ἀπὸ αὐτὸ συνοδεύει τὴν ἐντυπωσιακὴ σὲ σύνθεση καὶ παρουσίαση κασετίνα με τρεῖς ψηφιακοὺς δίσκους πὺ περιέχουν τὰ διάφορα μέλη πὺ ἐψάλησαν. Συμμετέχουν οἱ Μαῖστορες τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης, ὁ Χορὸς Ψαλτῶν τοῦ Πατριαρχείου Ρουμανίας, ἡ Χορωδία Συλλόγου Ἱεροψαλτῶν Αἰγιαλείας «Ἰωάννης Κουκουζέλης», ἡ Βυζαντινὴ Χορωδία Ἀγρινίου, ἡ Χορωδία τοῦ ἐν Ἀθήναις Συλλόγου Μουσικοφίλων Κωνσταντινουπόλεως, ὁ Χορὸς Ψαλτῶν «Τρίκης Μελωδοῦ», ὁ Σύλλογος Ἱεροψαλτῶν Ν. Ἰωαννίνων «Ἅγιος Ἰωάννης Κουκουζέλης», ὁ Χορὸς Ψαλτῶν «Δημήτριος Ἀλ Μούρ» τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας. Ἐντυπωσιακὴ καλλιτεχνικὴ δημιουργία ἀπὸ κάθε ἄποψη.

ΜΑΡΙΝΕΛΛΑ ΠΟΛΥΖΩΤΗ

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

«Τί δώσει άνθρωπος αντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ...»

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΥΨΩΣΗ

(Μάρκ. η', 37)

Με τρεις τρόπους μπορούμε να εννοήσουμε τα λόγια αυτά του Χριστού και ιδιαίτερος την λέξη «αντάλλαγμα».

1. Από πλευράς αξίας. Η ψυχή του ανθρώπου είναι πολυτιμότερη απ' όλον τον κόσμο, επειδή είναι πλασμένη κατ' εικόνα Θεού (Μέγας Βασίλειος). Το πολυτίμο και ανεκτίμητο τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς δέν ἔχει μόνον ψυχολογική ἢ φυσιολογική ἔρμηνεία – ὡς μοναδικότητα τοῦ ψυχισμοῦ καὶ τῆς συνείδησης – ἀλλὰ κυρίως θεολογική - ὄντολογική: Εἶναι ἡ μόνη στήν κτίση πού εἰκονίζει τόν Θεό.

Ποῦο κτίσμα, λοιπόν, μπορεῖ νά εἶναι ἀντάλλαγμα, νά εἶναι ἰσάξιο τῆς θείας εἰκόνας;

2. Με μία δεύτερη ἔννοια τὸ ἀντάλλαγμα νοεῖται ὡς λύτρο. Καὶ τὸ λύτρο προϋποθέτει ὑποδούλωση, σκλαβιά. Πράγματι, ὁ ἄνθρωπος, πλασμένος ἀπὸ τὸν Δημιουργὸ ἐλεύθερος, δουλώθηκε στήν ἁμαρτία καὶ τὸν διάβολο καὶ γιὰ νά ἐλευθερωθεῖ χρειάζεται νά δοθεῖ ἓνα λύτρο, ἓνα ἀντάλλαγμα. Ἄλλὰ τί ἀντάλλαγμα νά δοθεῖ γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς, ὅταν δέν ὑπάρχει τίποτε πολυτιμότερο ἀπὸ αὐτὴν στήν κτίση; Ἐπειδή, λοιπόν, δέν βρισκόταν ἀντάλλαγμα γιὰ τὴν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου, ἐνηθρώπησε ὁ Λόγος καὶ ἔδωσε Αὐτὸς ἀντάλλαγμα τὸ πολυτιμότερο Αἷμα Του (Μέγας Βασίλειος). Θὰ μποροῦσε, βεβαίως, ὁ Θεὸς ὡς παντοδύναμος νά λυτρώσει τὸν ἄνθρωπο μὲ τὴν δύναμή Του, ἀλλὰ ὡς δίκαιος θέλησε νά γίνει αὐτὸ μὲ δίκαιο τρόπο (ἅγιος Γρηγόριος Παλαμάς), γι' αὐτὸ καὶ δέχθηκε τὴν λυτρωτικὴ ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων θυσία τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ Του.

3. Με μία τρίτη ἔννοια, ἀντάλλαγμα μπορεῖ νά ἐννοηθεῖ τὸ ἀντίδωρο, τὸ εὐχαριστήριο, γιὰ τὶς ἀνεκτίμητες δωρεές τοῦ Θεοῦ, νά μᾶς χαρίσει τὴν κατ' εἰκόνα τοῦ Λόγου ἀθάνατη ψυχή, τὴν ἐξαγορασμένη διὰ τοῦ Τιμίου Αἱματός Του. Ἀπὸ τὴν ἀποψη αὐτῆ, τί μπορεῖ νά δώσει ὁ ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα-ἀντίδωρο γιὰ νά εὐχαριστήσῃ, νά δείξῃ τὴν εὐγνωμοσύνη του; Ὁ Ὀριγένης, ἀναλογιζόμενος μαζί τὸν ψαλμωδὸ «τί ἀνταποδώσω τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων, ὧν ἀνταπέδωκέ μοι;», δίνει τὴν προφητικὴ ἀπάντηση τοῦ ψαλμωδοῦ:

Ἄρχιμ. κ. Καλλινίκου Γεωργάτου,
Ἱεροκέρυκος Ἱ. Μ. Ναυπάκτου καὶ Ἁγ. Βλασίου

«ποτήριον σωτηρίου λήψομαι καὶ τὸ ὄνομα Κυρίου ἐπικαλέσομαι» (Ψαλμ. ριε'). Καὶ ἔρμηνεύει ὅτι ποτήριον σωτηρίου εἶναι τὸ μαρτύριο. Ἄν, δηλαδή, ὁ ἄνθρωπος θελήσῃ νά εὐχαριστήσῃ τὸν Δημιουργὸ γιὰ τὰ ἀνεκτίμητα δῶρα Του καὶ νά ἀνταποδώσῃ τὴν ἀγάπη Του, τὸ μόνο ἰσάξιο πού μπορεῖ νά προσφέρει εἶναι τὸ μαρτύριο! Νὰ ἀπολέσῃ τὴν ψυχή (=ζωή) του στὸν κόσμον αὐτό, γιὰ νά βρεῖ τὴν ψυχή του αἰωνίως.

Παράλληλη εἶναι καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου: «Τί δίδωσιν ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ἢ μόνον ἐλεημοσύνη;». Δίνοντας ἐλεημοσύνη, κερδίζει τὴν ψυχή του στήν αἰωνιότητα. Λογίζεται, δηλαδή, ἡ ἐλεημοσύνη ὡς θυσία εὐπρόσδεκτη ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Σημειωτέον ὅτι σύμφωνα μὲ τὴν ἔρμηνεία τῶν Πατέρων στήν σχετικὴ εὐαγγελικὴ περικοπὴ τῆς μελλούσης Κρίσεως, ἡ ἐλεημοσύνη εἶναι χριστολογικὴ καὶ περιεκτικὴ ἀρετὴ, ἀφοῦ γίνεται γιὰ τὸν Χριστὸ καὶ προϋποθέτει τίς ἄλλες ἀρετές, ὅπως τὴν διπλὴ ἀνιδιοτελεῖ ἀγάπη στὸν Θεὸ καὶ τὸν ἄνθρωπο, τὴν ταπείνωση, κ.λπ.

Συνεπῶς, ἡ ψυχή τοῦ ἀνθρώπου, πλασμένη λογικὴ καὶ νοερά, ὡς κατ' εἰκόνα Θεοῦ, εἶναι τὸ πολυτιμότερο ἀπὸ τὰ κτίσματα. Ὁ Θεάνθρωπος ἔχυσε τὸ πολυτιμότερο Αἷμα Του, τὸ μόνο ἰκανὸ ἀντάλλαγμα-λύτρο, γιὰ νά ἐλευθερώσῃ τὸν ἄνθρωπο. Ὁ ἄνθρωπος ἂν θελήσῃ νά εὐχαριστήσῃ τὸν Θεὸ δέν μπορεῖ νά βρεῖ τίποτε ἰσάξιο, παρὰ μόνον νά συμμετάσχει στήν θυσία τοῦ Μονογενοῦς διὰ τοῦ μαρτυρίου. Ἡ θυσία δέν γίνεται ἄπαξ καὶ μόνον τὸν καιρὸ τοῦ μαρτυρίου, ἀλλὰ ὅλη ἡ ζωὴ μας μπορεῖ νά μετατραπῆ σὲ τόπο καὶ τρόπο θυσίας, ὅταν ἀποκτήσουμε θυσιαστικὸ πνεῦμα καὶ γίνουμε ἄνθρωποι ἀνιδιοτελεῖς ἀγάπης καὶ προσφορᾶς. Ἡ φιλαυτία, ὅσο καὶ ἂν στολίζεται ἐξωτερικὰ καὶ ἂν κρύβεται σὲ σχήματα τοῦ κόσμου αὐτοῦ, εἶναι τὸ ἀποκρουστικὸ σάβανο τοῦ θανάτου, ἐνῶ ἡ θυσία εἶναι ἡ ζωὴ πού νικᾷ τὸν θάνατο.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ

στιγμιότυπα

Φωτογραφίες τοῦ Χρήστου Μπόνη καὶ τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων

Ὁ Σεβ. Χαλκίδος τελεῖ Ἄγασμό στὴ φιάλη τῆς Ἱ.Μ. Μεγίστης Λαύρας κατὰ τὴν πανήγυρι τῆς Μονῆς (18.07.07).

Στιγμιότυπο ἀπὸ τὴν κηδεῖα τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου πρ. Θήρας κυροῦ Παντελεήμονος (25.07.07)

Ὁ Σεβ. Ἄρτης μὲ παιδιὰ τῶν κατασκηνώσεων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἄρτης (Αὐγουστος 2007).

Ἀπὸ τὴν περιφορὰ τοῦ Ἐπιταφίου τῆς Παναγίας στήν Κέρκυρα (15.08.07).

Ἀπὸ τὴν περιφορὰ τῆς θαυματουργῆς εἰκόνας τῆς Παναγίας Συμελαῖ στὸ Προσκύνημα τοῦ Βερμίου (15.08.07).

Ἡ Μ.Κ.Ο. «Ἀλληλεγγύη» τίμησε στὴ Ἱ.Μ. Πεντέλης πυροσβέστες καὶ ἐθελοντές πού ἀγωνίστηκαν γιὰ τὴν κατάσβεση τῶν πυρκαϊῶν (5.09.07).